

CaseM 2025-199

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella
6.6.2025

MAA-AINES- JA YMPÄRISTÖLUPA, TORNION RAKENNUSSORA OY, SIMOVAARAN OTTO-ALUE

ASIA

Päätös maa-ainelain 4 §:n ja ympäristönsuojelulain 35 §:n mukaisesta uudesta lupahakemuksesta.

LUVAN HAKIJA JA YHTEYSHENKILÖ

Tornion Rakennussora Oy
Veturitallintie 18, 95410 Tornio

Y-tunnus 0687413-9

Yhteyshenkilö Mika Kaarlela
Veturitallintie 18, 95410 Tornio

puh 0400 443124
sähköposti mika.kaarlela@tornionrakennussora.fi

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Luvanhakija hakee uutta maa-aineslupaa ja ympäristölupaa soran ja kalliokiviaineksen ottoon sekä murskaukseen. Otettavan aineksen käyttötarkoitus on 80 %:a betonin tuotantoon, 15 %:a teiden rakentamiseen ja tienpitoon sekä 5 %:a maatäyttöihin. Hakija hakee lupaa aloittaa toiminta ennen luvan lainvoimaisuutta.

Suunnitelma-alue on yhteensä 3.6 hehtaarin kokoinen ottoalue ja 1 hehtaarin kokoinen tutki-toiminta ja varastointialue Ylitornion kunnan Simovaaran alueella sijaitsevalla tilalla Simovaa-ra, kiinteistötunnus 976-401-35-99. Tornion Rakennussora Oy omistaa kiinteistön. Kokonais-ottomäärä on 150 000 kiintokuutiometriä, josta 130 000 k-m³ on kalliokiveä, 15 000 k-m³ soraa ja hiekkaa sekä 5 000 k-m³ moreenia. Ottamissyvyys on 0 - 11 metriä. Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

Hakemuksen mukaan alue ei ole pohjavesialueella. Alueen suunniteltu alin ottotaso on +158.50 metriä N2000 korkeusjärjestelmässä. Ottosyvyys on 0 - 11 metriä. Alueella ei ole aiempaa maa-aineksen ottoa, mutta alueen pohjoispuolella on sen läheisyydessä ollut vanhaa ottoa jolle alueelle sijoittuu varastointialue. Hakemuksen mukaan kohteen kallio louhitaan räjäyttämällä. Louhittu kalliokiviaines jalostetaan murskaamalla eri murskelajikkeiksi. Murskauslaitos sijoitetaan alimmalle mahdolliselle tasolle ja toiminnan aikaisia varastokasoja voidaan sijoittaa murskauslaitoksen ympärille suoja- ja meluvalleiksi. Toimintajaksojen ajan-kohta vaihtelee vuosittain.

Ottoalueen toiminnassa otetaan huomioon vieressä kulkeva sähkölinja. Louhinta suunnitellaan ja suojataan siten että voimalinjalle ei aiheudu vahinkoa. Kivenmurskaamon ja työko-

neiden polttoaineet ja voiteluaineet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliöissä tai valuma-altaallisissa suojakonteissa. Alueella työskentelevien koneiden kuntoa seurataan säännöllisesti. Toiminnasta ei arvioida syntyvän hulevesiä. Alueen vuotuisen sadannan ja sulamisen johdosta kertyvät vedet ohjataan laskeutus altaan kautta alapuoliseen maastoon.

Suunnitelman mukaan pintamaat kuoritaan ja läjitetään ottoalueen reunoille maisemoinnissa käytettäväksi. Toiminnan päätyttyä alue jää maisemoituna metsämaaksi. Ottoalueen luiskat luiskataan lopulliseen kaltevuuteen 1 : 3 tai loivemmaksi. Ylijääneet maa- ja kiviainekset käytetään soveltuvin osin alueen jälkihoitoon luiskauksissa ja kasvualustana. Luonnollinen ruohottuminen ja taimettuminen tapahtuu ajan kanssa.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Maa-aineslain (MAL 555/1981) 4 §:n mukaan maa-ainesten ottamiseen on oltava lupa.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan on oltava lupa. YSL liite 1 taulukko 2 kohta 7 c ja e mukaan luvanvaraisia toimintoja ovat kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää sekä tietyille alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää. Lisäksi saman liitteen kohdan 13 f mukaan jätteen ammattimaiseen tai laitospäivähoitoon käsitelyyn on oltava lupa.

MAL 4 a § ja YSL 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva luparatkaisu ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

Lupaa haetaan maa-aineksen hyödyntämiseksi lähialueen rakennuskohteissa ja tienpidossa sekä alueelle suunnitellun tuulivoimapuiston rakentamisessa.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain mukaan maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (MAL7 §).

Ympäristönsuojeluasetuksen mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee kivenlouhintaa ja murskaamista koskevan ympäristölupa-asian (YSL 27 §, YSA 2 §).

Ylitornion kunnan ympäristönsuojeluviranomaispalvelun järjestää Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen. Rovaniemen hallintosäännön mukaan Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena toimii ympäristölautakunta.

LUPAHAKEMUKSEN VIREILLETULO

Lupahakemus on tullut vireille 16.01.2025.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Maanomistaja on Tornion Rakennussora Oy joka on myös luvan hakija..

Alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava merkinnällä M4505 Ylitornion maa- ja metsätalousvaltaiset alueet sekä merkinnällä mv, matkailun vetovoima-alue.

TOIMINNAN SIJAINNIN TILANNE JA SEN YMPÄRISTÖ

Haettu lupa-alue on Simovaaran länsirinteessä, noin 7.5 km Ylitornion kirkolta suoraan itään. Alue ei ole pohjavesialuetta eikä sijoitu arvoikkaille kallio-, moreeni- tai rantakerrostuma-alueille. Sillä ei myöskään hakemuksen mukaan ole tiedossa olevia maankäytön rajoituksia tai suojelukohteita. Maasto on mäntyvaltaista metsämaata. Alueelle on käynti Muurola-Aavasaksan tieltä edelleen Lapinlahdentien kautta alueelle. Alueen länsipuolella kulkee TLS Verkko Oy:n sähkölinja.

TOIMINNAN ESITETTY KUVAUS HAKIJAN MUKAAN

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuodeksi, 3.6 hehtaarin alueelle ja 150 000 m³ kiintokuutiometrin ottomäärälle. Tästä määrästä kalliota on 130 000 k-m³ ktr ja soraa sekä hiekkaa 15 000 m³ k-m³. Arvioitu vuotuinen otto on 5 000 k-m³ vuodessa. Suunniteltu alin ottotaso on + 158.50 N2000 korkeusjärjestelmässä. Ottosyvyyks on 0 - 118 metriä. Tukitoiminta-alueen pinta-ala on 1 hehtaaria. Tukitoiminta-alueelle sijoitetaan murskauslaitos.

Arvion mukaan käyttötarkoitus on 80 % betonituotantoon, 5 % täyttöihin ja 15 % teiden ylläpitoon ja rakentamiseen.

Ympäristölupaa haetaan myös 10 vuodeksi kallion murskaukselle kivenmurskaamalla.

Alueen sijainti ja ottosuunnitelma on esitetty suunnitelmapiirustuksissa. Ottamisalueen kulmat merkitään maastoon paaluin, samoin korkeuskiintopiste. Tarvittaessa ottamisalueen rajalinjat merkitään tiheämmin, jotta ottamistoiminta pysyy suunniteltujen rajojen sisällä. Ottoalueen kulmien koordinaatit ja ehdotettu kiintopisteen paikka on esitetty suunnitelmapiirustuksissa ETRS-TM35 koordinaatti- ja N2000 korkeusjärjestelmässä.

Hakija esittää murskauksen toiminta-ajaksi seuraavaa:

toiminto	vuotuinen toiminta-aika pv/vuosi	viikottainen toiminta-aika	päivittäinen toiminta-aika, kelonajat	mahdolliset poikkeamat toiminta-ajoissa
murskaus	0 - 180	ma - pe	07 - 22	
poraus	0 - 30	ma - pe	07 - 22	
rikotus	0 - 20	ma - pe	07 - 22	
räjäytys	0 - 5	ma - pe	06 - 22	
kuormaus- ja kuljetus	0 - 150	ma - pe	06 - 22	mahdollisesti lauantaina 7 - 18

Ottoalueella porataan ja räjäytetään kiinteää kalliokiveä, rikotaan sitä pienemmäksi ja murskataan sekä seulotaan kiveä, hiekkaa ja soraa.

Kivenmurskaamo on siirrettävä ja dieselmoottorikäyttöinen. Maa-ainekset murskataan murskauslaitoksella, jota syöttää pyöräkuormaaja ja lajitellaan maa-ainestuotteita ottoalueen pohjalle. Ylisuuret kivet rikotaan ennen murskausta. Ottotoiminnassa käytetään kaivinkonetta kaivamiseen, siirrettävää murskauslaitosta materiaalin jalostukseen, seulaa materiaalin jalostukseen, pyöräkuormaajaa materiaalin siirtoihin, läjittämiseen ja lastaukseen sekä kuorma-autoja aineksen poiskuljetukseen.

Kivenmurskaamon sijaintikoordinaatit ovat:
pohjoiskoordinaatti 7360644 ja itäkoordinaatti 359066

Ottotoiminta tapahtuu kaivamalla pintakerrosten sora ja louhimalla kalliota ja se etenee alueella itään ja etelään päin vaaran rinteessä. Ottamisen suunta on esitetty suunnitelmapiirustuksissa.

tuksissa. Ottotoiminta etenee mahdollisimman järjestelmällisesti. Suunnitelmapiirustuksiin on merkitty murskauslaitoksen asemapaikka. Maamateriaaleja käsitellään, murskataan ja varastoidaan alueella tukitoiminta-alueelle.

Puuston jätteet, kannot ja oksat käytetään pintamaiden mukana kasvualustana mahdollisuuksien mukaan tai kuljetetaan alueelta pois tarvittaessa. Orgaaniset pintamaakerrokset ja humuspitoinen materiaali poistetaan. Toiminnan aikaisia pintamaakasoja voidaan sijoittaa ottamisalueen reunoille suoja- ja meluvalleiksi.

Materiaalin siirtoihin käytetään olemassa olevia tiereittejä Lapinlahden tietä myöten. Työaikaiset liikennejärjestelyt toiminta-alueella ja yleisillä teillä järjestetään turvallisesti ja mahdollisimman jouhevasti.

Alueen maisemointi

Hakemuksen mukaan ottotoiminnan päätyttyä alueen reunat tasataan, luiskataan ja annetaan metsittyä tai metsitetään. Alue palautetaan metsätaloukseen. Luiskaus on 1 : 3 tai loivempi. Ne tehdään lopuksi maisemoinnin yhteydessä luiskaamalla ja maisemoimalla pyöreitä muotoja pintamailla, kivillä ja lohkareilla luonnonmukaisesti.

Turvallisuus

Ottamisalueen nurkat ja kulmat merkitään paaluin maastoon näkyvästi ja tarvittaessa ottamisalueen rajalinjat myös tiheämmin. Jos työaikainen ottorintuus on korkea ja jyrkempi kuin 1 : 2 e:n, turvallisuusmerkintä tehdään maastoon rinteiden yläkanttiin esimerkiksi näkyvin paaluin tai aitaamalla, mutta porojen vuoksi ei nauhoilla tai lippusiimoilla. Toiminnan aikaisia maakasoja voidaan sijoittaa ottoalueen reunoille suoja- ja meluvalleiksi.

Raaka-aineet, polttoaineet ja kemikaalit sekä niiden varastointi.

Hakemuksen mukaan alueella käsitellään seuraavia aineita:

Taulukko 1. Toiminta-alueella käytettävät raaka-aineet ja kemikaalit

louhintamäärät ja murskattava aines		
keskimäärin		23 000 tonnia vuodessa
maksimimäärä		46 000 tonnia vuodessa
tuotemäärä mursketta		
keskimäärin		23 000 tonnia vuodessa
maksimimäärä		46 000 tonnia vuodessa
kevyt polttoöljy	keskimääräinen kulutus	2.5 tonnia vuodessa
	maksimikulutus	5 tonnia vuodessa
	tuodaan paikalle tarvittaessa tankausta varten	
öljyt	keskimääräinen kulutus	0,1 tonnia vuodessa
	maksimikulutus	0,2 tonnia vuodessa
	tuodaan paikalle tarvittaessa	
voiteluaineet	keskimääräinen kulutus	tarpeen mukaan
	ei varastoida alueella	

räjähdyksineet emulsioräjähde

keskimääräinen kulutus
ei varastoida alueella

tarpeen mukaan

pölynsidonta-aineet, vesi tuodaan säiliöautolla

Toiminnassa syntyvät jätteet ja niiden käsittely

Toiminnassa syntyy talousjätettä, jäteöljyä sekä muita vaarallisia jätteitä arviolta yhteensä 150 - 350 kiloa vuodessa.

Taulukko 2. Toiminnassa syntyvät jätteet

	arvioitu määrä	käsittely ja hyödyntämistapa	toimituspaikka
sekajäte	100 kg / vuosi	kerätään jäteastiaan murskaulaitoksen varastokontissa	jätekeräykseen
vaaralliset jätteet	50 – 100 kg / vuosi	suljetuissa astioissa lukittuun konttiin	käsittelypisteeseen
metalliromu	0 – 150 kg / vuosi	kuoralavalle	metallinkeräykseen

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Hakemuksen mukaan alueella syntyy jätehuoltosuunnitelman mukaan 1 000 m³tr pintamaita, kantoja ja hakkuutähteitä 150 m³tr. Pintamaat varastoidaan, kannot ja hakkuutähteen varastoidaan alueella ja käytetään myöhemmin ottamisalueen maisemointiin.

Energian käyttö

Murskaulaitoksen energia tuotetaan aggregaatilla, jonka sähkönkulutus on n. 09 GWh/vuosi.

Veden käyttö

Toiminnassa käytetään vähäisiä määriä estämään teiden pölyämistä. Vesi tuodaan paikalle säiliöllä.

Liikenne

Maa-ainesten siirtoja varten käytetään yleisiä tieyhteyksiä. Alueelle kuljetaan Lapinlahden tieltä käsin. Toiminnasta aiheutuu 0 – 30 käyntikertaa vuorokaudessa.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta parhaat käytännöt

Toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja niiden riskejä vähennetään koneiden ja laitteiden osalta käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja huoltamalla ne säännöllisesti. Murskaulaitoksen aiheuttaman pölyn leviämistä ehkäistään pölynsidonnan lisäksi pintamaamassojen ja

varastokasojen sijoittelulla laitoksen ympärillä. Murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle pohjatasolle ympäröivään maanpintaan nähden.

HAKIJAN SELVITYS YMPÄRISTÖKUORMITUKSESTA JA SEN RAJOITTAMISESTA

Jätevedet ja päästöt vesiin ja viemäriin

Toiminnassa ei synny jätevesiä eikä päästöjä pinta- ja pohjavesiin. Toiminnassa ei ole tarvetta hulevesijärjestelyille.

Melu ja värinä sekä toimet niiden vähentämiseksi

Taulukko 3. Melua ja värinää syntyy rikotuksesta ja murskauksesta seuraavasti:

melulähde	äänitehotaso L _{wa} db (A)	melu on kapeakais- taista tai iskumaista	suunnitellut melun torjuntatoimet
kallion poraus ja räjäytys	120 - 125	kyllä	ammuttava kenttä peitetään hyvin, sekä varastokasojen sijoittaminen meluesteeksi
murskaus ja seulonta	122 – 124		murskauslaitos sijoitetaan alhaisimmalle mahdolliselle tasolle. Melun kantautumisen riskiä voidaan pienentää sijoittamalla maa-aineksen varastokasoja murskauslaitoksen ympärille
rikotus	110 – 118	kyllä	varastokasojen sijoittaminen meluesteeksi
työkoneet ja liikenne	80 - 100		ei tarvetta meluntorjuntaan

Melua syntyy kaikissa työvaiheissa, mutta melu ei alueen syrjäisen sijainnin vuoksi ohjearvo- ja ylittävästi ulotu häiriintyviin kohteisiin. Murskauslaitos sijoitetaan alhaisimmalle mahdolliselle tasolle ja toiminnan aikaisia pintamaakasoja voidaan sijoittaa ottoalueen reunoille suoja- ja meluvälleiksi.

Tärinävaikutukset ja toimet niiden vähentämiseksi

Tärinävaikutukset murskauksella, rikotuksella sekä kuormauksella ja kuljetuksella ovat hyvin paikallisia. Tällä ei katsota oleva vaikutuksia ympäristölle.

Päästöt ilmaan ja niiden puhdistaminen

Päästöt ilmaan syntyvät maa-ainesten murskauksesta aggregaatin virran tuotosta, liikenteestä ja työkoneista seuraavasti:

Hiukkaspäästöt 0.2 tonnia, NOx (typen oksidit) 0.25 tonnia, SO2 (rikkidioksidi) 0,01 tonnia ja CO2 (hiilidioksidi) 50 tonnia, kaikki päästöt vuotta kohden.

Päästöjen puhdistusmenetelmät sekä toimenpiteet päästöjen vähentämiseksi:
Käytetään EU hyväksytyjä laitteita ja koneita. Uusissa koneissa ovat päästöt hyvin hallinnassa ja suhteellisen pieniä. Vältetään tyhjäkäyntiä. Pölyämistä hillitään kastelemalla ajoväyliä sekä ajonopeuksia alentamalla.

Toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja niiden riskejä vähennetään koneiden ja laitteiden osalta käyttämällä parasta käyttökelpoista tekniikkaa ja huoltamalla ne säännöllisesti. Murskauslaitoksen aiheuttaman pölyn leviämistä ehkäistään pölynsidonnan lisäksi pintamaamassojen ja varastokasojen sijoittelulla laitoksen ympärillä. Murskauslaitos sijoitetaan mahdollisimman alhaiselle pohjatasolle ympäröivään maanpintaan nähden.

Päästöt maaperään ja pohjavesiin

Saten ja lumen sulamisen vuoksi kertyvät vedet kulkeutuvat tasaisesti ottoalueelta alapuoliseen maastoon. Toiminta-alueella ei ole pohjavettä vaan toiminta sijoittuu kiinteälle kallioperälle. Hakija on lisännyt tietona että otto tai tukitoiminta alueelle ei muodostu vesilammikoita koska ottoalueen pohjataso ei muodosta lammikkoa.

ARVIO TOIMINNAN VAIKUTUKSESTA YMPÄRISTÖÖN

Ottamisalue sijoittuu Simovaaran laen länsi- ja eteläpuolelle. Alue on harvahkoa mäntymetsää, jossa osittain kallionpinta on näkyvillä. Alueen ja ottosuunnitelman huolellisella suunnittelulla huomioidaan ympäristöön kohdistuvat vaikutukset. Näitä vaikutuksia pyritään hillitsemään. Maa-ainesten porauksesta, rikotuksesta, murskauksesta ja muusta käsittelystä johtuvia ympäristövaikutuksia ovat pölyäminen, melu ja tärinä. Mahdollisia ympäristöriskejä voi aiheutua poltto- ja voiteluaineista, pölyämisestä sekä melusta. Toiminta-aikojen ulkopuolella alueella säilytetään poltto- ja voiteluaineita sekä työkoneita.

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen:
Toiminnasta aiheutuva pöly, melu ja tärinä jäävät asumisalueella alle raja- ja ohjearvojen. Toiminnalla ei ole vaikutusta yleiseen viihtyisyyteen tai terveyteen.

Vaikutukset luontoarvoihin, maisemaan sekä rakennettuun ympäristöön:
Ottamisalueella ei ole haitallisia vaikutuksia. Lähin asutus on 3.5 km etäisyydellä eikä toiminta vaikuta asutukseen.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön:
Toiminnasta ei aiheudu haitallisia päästöjä vesistöön.

Vaikutukset ilmanlaatuun
Vaikutuksia voi olla pölyämisestä johtuen. Tämä on paikallista eikä haittaa asutusta.

Toiminnasta ei aiheudu haitallisia ilmapäästöjä lähiasutukselle.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen
Toiminnasta ei aiheudu haitallisia vaikutuksia maaperään ja pohjaveteen. Koska kyse on kallioalueesta, ei kiinteässä kallioperässä ole pohjavettä eikä ottamissuunnitelman mukaan tehdystä otossa synny kallioulouhoslampea vaan loiva viettävä rinne.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Käytön tarkkailua suoritetaan kirjaamalla tuotantomäärät, - ajat, - lajikkeet, käytettävät raaka-aineet, vaaralliset jätteet, toimintahäiriöt ja niiden syyt käyttöpäiväkirjaan.

Päästö- ja vaikutustarkkailu suoritetaan silmämääräisesti havainnoiden mahdollisia polttoaine- ja öljypäästöjä alueella, kulkureiteillä ja koneilla sekä autoilla.

Pohja- ja pintavesien tarkkailua suoritetaan ottamalla maaperästä häiriötilanteessa (esim. polttoainevuoto) näytteitä, jotka toimitetaan hyväksytyyn laboratorioon analysoitavaksi tai tekemällä PIMA testejä (pilaantunut maaperä) paikan päällä.

POIKKEUKSELLISET TILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Toiminnan riskeinä ovat polttoaine- ja öljypäästöt konerikkojen tai onnettomuuksien seurauksena. Tähän varaudutaan tankkausalueen rakentamisella. Kaikissa koneissa on öljyntorjunta välineistöä, jolla mahdolliset vuodot saadaan talteen ja ympäristö suojattua. Näiden mahdollisten päästöjen varalta alueella säilytetään imeytysturvetta tai –mattoa.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemus on tullut vireille 15.01.2025.

Maa-aines- ja ympäristölupa-asian vireilläolosta on kuulutettu ”*Meän Tornionlaakso*” sanomalehdessä. Hakemus on ollut nähtävillä Ylitornion kunnan ilmoitustaululla 19.3. – 25.4.2025. Asian vireille tulosta on erikseen annettu tieto naapurikiinteistöjen omistajille.

LAUSUNNOT

Hakemuksesta on pyydetty alla olevat lausunnot:

Lapin ELY-keskuksen lausunto, tunnus LAPELY/4914/2024:

Hakemus

Tornion Rakennussora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus, Simovaaran kallioalue, Ylitornio Hakemus Tornion Rakennussora Oy hakee maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista yhteislupaa soran, moreenin ja kalliokiviaineksen ottoon. Suunnitelma-alue on yhteensä noin 4,6 hehtaarin kokoinen alue Ylitornion Simovaarassa sijaitsevalla tilalla Simovaara RN:o 35:99, kiinteistötunnus 976-401-35- 99. Kokonaisottomäärä on yhteensä 150 000 k-m3 maa-aineksia, josta 130 000 k-m3 on kalliokiviainesta ja loput soraa ja moreenia. Varsinaisen ottoalueen pinta-ala on n. 3,6 hehtaaria. Lupaa haetaan kymmeneksi (10) vuodeksi. Lisäksi haetaan lupaa aloittaa toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta (MAL 21 § ja YSL 199 §).

Hakemuksen mukaan kohde ei sijaitse pohjavesialueella, eikä alueelta ole aiemmin otettu maa-aineksia. Alin suunniteltu ottotaso on +158,50 metriä (N2000). Ottosyvyys vaihtelee välillä 0-11 metriä. Hakemuksen mukaan hulevedet imeytyvät huokoiseen maaperään. Ottamistoiminnan loputtua sade- ja sulamisvedet valuvat luontaisesti kohti lounasta.

Hakemuksen mukaan kohteelta otettu moreeni- ja kalliokiviaines jalostetaan murskaamalla eri murskelajikkeiksi. Louhinnan vaiheita ovat poraus, räjäytys, rikotus ja murskaus. Murskauslaitos ei ole paikalla jatkuvasti, vaan murskaus-/tuotantopaksoja on arviolta 0-2 kertaa vuodessa eli yhteensä 0-6 kk ajan vuodessa. Poltto- ja voiteluaineita varastoidaan alueella vain toiminta-aikoina ja vain sellaisia määriä, joita toiminnassa tarvitaan.

Suunnitelman mukaan alueen pintamaat kuoritaan ja läjitetään ottoalueen reunoille maisemoinnissa käytettäväksi. Toiminnan päätyttyä ottoalueen luiskat muotoillaan lopulliseen kaltevuuteen 1:3 ja kulmat pyöristetään ympäröivään luontoon sopiviksi. Pintamaat levitetään ottoalueelle ja ottoalueen annetaan metsittyä luontaisesti. Mikäli alue ei metsity luonnollisesti istutetaan alueelle tarvittaessa puuntaimia.

Luonnonsuojelu

Lapin ELY-keskus toteaa, että hakemuksen mukainen alue ei sisälly Natura 2000- suojelualueverkostoon eikä alueella tai sen vaikutusalueella ole perustettuja Lausunto 2 (7) LAPELY/4914/2024 30.4.2025 luonnonsuojelualueita, valtioneuvoston hyväksymiä luonnonsuojeluohjelmiin kuuluvia alueita, luonnonsuojelulain (9/2023) 65 §:n mukaisia tiukasti suojeltuja luontotyyppisiä eikä myöskään tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (1066/2023) liitteiden 1 ja 3 koko maassa rauhoitettujen eläin- ja kasvilajien esiintymiä, liitteiden 5 ja 6 esiintymis- tai havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden II ja IV eläin- tai kasvilajien havaintopaikkoja.

Alueella tai sen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia lintudirektiivin artiklassa 1 tarkoitettujen, luonnonsuojelulain 73 § nojalla rauhoitettujen suurten petolintujen pesäreviirejä.

Lähin Natura 2000-alue Heinivuoma-Pietinvuoma sijaitsee noin 2,5 kilometrin etäisyydellä ottoalueesta. Ottotoiminnalla ei voi katsoa olevan heikentäviä vaikutuksia Natura-alueeseen.

Kaavatilanne

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu ottamisalue sijoittuu Länsi-Lapin maakuntakaavan mukaiselle maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M 4505). Merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalousohjelmaan tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallista käyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin.

Suunniteltu ottamisalue sijoittuu lisäksi maakuntakaavaan merkityn matkailun vetovoima-alueen, matkailun ja virkistymisen kehittämisen kohdealueen rajauksen sisäpuolelle (mv 8415). Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistymisen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäyttöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Kaavamääräyksen mukaan ”Aluetta tulee kehittää matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä”.

Suunnitelulla alueella ei ole oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa. ELY-keskuksen näkemys on, että suunniteltu hanke ei vaikeuta alueen käyttämistä maakuntakaavassa osoitettuun tarkoitukseen. Lupaharkintaa tehtäessä tulee kuitenkin huomioida myös koko maakuntakaava-alueella koskevat lupamääräykset.

Sovellettava lainsäädäntö ja ohjeistus

Maa-ainesten ottamista koskevassa lupaharkinnassa ja lupahandoissa otetaan huomioon maa-ainelain 3 §:n ympäristöperusteiset rajoitukset muun muassa kauniin maisemakuvan, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien turmelemisesta sekä lain 3 §:ssä mainitut muut rajoitukset, joilla pyritään estämään huomattavat tai laajalle ulottuvat vahingolliset vaikutukset asutukselle tai ympäristölle. Maa-ainelain 3 §:n mukaan aineksia ei saa myöskään ottaa niin, että siitä aiheutuu muun muassa tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen Lausunto 3 (7) LAPELY/4914/2024 30.4.2025 veden laadun tai antoisuuden vaarantumista, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Ympäristönsuojelulain 27 §:ssä säädetään yleisestä luvanvaraisuudesta. Liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7c ja 7e mukaan muun muassa kivenlouhimolle, kiinteälle tai siirrettävälle murskaimelle tulee hakea ympäristölupaa, mikäli toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 vuorokautta.

Kiven louhinnan ja murskauksen suojaetäisyyksistä häiriintyviin kohteisiin sekä mm. toiminnan aiheuttamista melu- ja pölypäästöistä säännellään valtioneuvoston asetuksessa kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (ns. Muraus-asetus, 800/2010). Kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa voi myös vaatia vesilain (587/2011) mukaisen luvan esimerkiksi vesilain 3 luvun (luvanvaraiset vesitaloushankkeet) 2 §:n tarkoittaman vesitaloushankkeen yleisen luvanvaraisuuden perusteella tai vesilain 3 luvun 3 §:n tarkoittaman aina luvanvaraisen vesitaloushankkeen perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään maa-ainelupa. ELY-keskus arvioi alustavasti hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella, onko hakemuksen mukaisessa hankkeessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Ympäristöministeriön oppaassa Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväään käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja, 2023:30) on ohjeistettu muun muassa pohjaveden pinnan päälle jätettävistä suojakerrospaksuuksista ja jälkihoitotoimenpiteistä.

Edellytykset maa-ainesten otolle

Lapin ELY-keskus toteaa, että suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu alueelle, jolta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia. Lupaharkinnassa tulee huomioida edellä esitetyn lisäksi seuraavat asiat:

Ottamistoiminta

Maa-ainesten otossa tulee ottaa turvallisuusnäkökohdat huomioon, mm. työaikaiset jyrkät luiskat. Räjähetyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Ottoalueen jyrkänteiden suojaaminen ja merkitseminen tulee tehdä riittävällä tavalla. Lippusiiman käyttöä jyrkänteiden merkitsemiseen tulee välttää.

Häiritsevä melu ja pöly tulee estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkonoiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua. Toiminnasta ei saa aiheutua epäsiisteyttä. Alueella ei saa polttaa tai haudata jätteitä. Hyötykäyttöön kelpaava jäte on lajiteltava erilleen ja toimitettava hyödynnettäväksi. Alueella ei myöskään tule varastoida ongelmajätteitä.

Alueella toimittaessa tulee pitää huolta, ettei alinta ottotasoa aliteta, ja että korot on alueella merkitty huolellisesti ja ajantasaisesti.

Ottamisalueella tulee huolehtia siitä, että ylimmän havaitun pohjavedenpinnantason päälle jää aina vähintään yhden (1) metrin paksuinen suojakerros koskematonta maata. Mikäli ottotoiminnan aikana otton havaitaan ulottuvan tätä syvemmälle, tulee ottotasoa nostaa siten, että suojakerrospaksuus täyttyy. ELY-keskus suosittelee, että suojakerrospaksuus olisi aina vähintään kaksi (2) metriä alueen jälkihoidon toteutumisen ja alueelle aikanaan muodostuvan puuston menestymisen kannalta.

Murskaus

ELY-keskus korostaa huolellista toimintakulttuuria. Öljyjen tai muiden vaarallisten aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen tulee estää. Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden

hallinta tulee suunnitella siten, että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli. Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on heti kerättävä talteen. Toiminnanharjoittajalla tulee olla esitettynä säilytyspaikka öljyiselle maa-ainekselle.

Toimintajaksojen päätyttyä alue on siistittävä ja alueelta on poistettava koneet ja laitteet. Mikäli alueella havaitaan öljyä, tulee alueen massat vaihtaa puhtaisiin. Mahdolliset päästöt on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnan päättyessä suoja-alue tulee jälkihoitaa siten, että suojarakenteet puretaan ja alue palautetaan metsämaaksi. Mahdolliset pilaantuneet maat tulee toimittaa käsitte-lyyn.

Murskauslaitoksen melun ja pölyn leviämisen estämiseksi murskauslaitos tulee sijoittaa siten, että murskeen varastoalueet ja ottoalueen rintaukset lieventävät melun leviämistä ympäristöön.

Pintavedet

Toiminnasta ei saa aiheutua muutoksia alueen pintavesien laatuun tai määrään. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa ympäristöön. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta ja tarkkailusta.

Vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi

ELY-keskus toteaa, että koska kyseessä on kalliokiviaineksen ottaminen louhoksessa, tulisi hankkeesta kertoa tiedot ainakin nykytilanteessa poispumpattavien vesien määrästä sekä tulevasta tilanteesta (eli kun louhos on syvennetty alimpaan ottotasoon, Lausunto 5 (7) LAPELY/4914/2024 30.4.2025 niin paljonko vettä pitää silloin pumpata pois). Tämän perusteella hankkeesta arvioidaan alustavasti, onko kyseisessä tapauksessa tarpeen vesilain mukainen lupa.

Hankkeen kohdalla vesilain mukainen lupa voi tulla kyseeseen vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin kohdan 2 (toiminnan tarkkailu osoittaa, että toiminnasta aiheutuu luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista) tai 3 luvun 3 §:n 1 momentin kohdan 2 (muu toimenpide, jonka seurauksena pohjavesiesiintymästä poistuu pohjavettä muutoin kuin tilapäisesti vähintään 250 m³ vuorokaudessa) perusteella. Näin ollen hankkeesta tulee tehdä vesilain mukaisen luvantarpeen arviointi, ennen kuin toiminnalle myönnetään lupa.

Hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella ottotoiminta ei kohdistu vesistön pohjaan, eikä hakemuksen mukainen alue sijoitu pohjavesialueelle. Hakemuksessa ei ole esitetty tarkempia tietoja tai arvioita alueelta mahdollisesti vapautuvien louhosvesien määrästä, sillä hakemuksen mukaiselta ottoalueelta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia. Ottamissuunnitelman mukaan louhittavan alueen suunniteltu alin ottamistaso on tasolla +158,50 metriä (N2000). Hakemuksessa ei ole arvioitu pohjaveden pinnantasoa ottoalueella tai sen lähistöllä. Suunnitelmapiiirustusten perusteella louhoksen mahdolliset valumavedet sekä sade- ja sulamisvedet johtuvat luontaisesti pintavaluntana ottoalueelta etelä-lounaan suuntaan. Louhos pysyisi siten todennäköisesti kuivana pintavalutuksella, eikä pumppauksia välttämättä tarvita. Hakemuksen mukaan mahdolliset hulevedet imeytyvät myös huokoiseen maaperään. Maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelman perusteella louhoksen ei myöskään arvioida täytyvän vedellä ottamistoiminnan päätyttyä.

ELY-keskus toteaa, että maaperän pohjavettä esiintyy todennäköisesti ottoalueen ulkopuolella alavimmilla alueilla. Korkeusmallitarkastelun (MML, korkeusmalli 2 m) perusteella ottoalueen pohjoispuolisen pienen soistuman pinta on noin tasolla +158 ja ottoalueen eteläpuolella olevan Kiviojan alueella soistuman pinta on tason +145 alapuolella. Kalliopohjaveden pinnantasosta ei ole alueella tietoa.

ELY-keskus toteaa, että hakemuksessa esitettyjen tietojen tai karttatarkastelun perusteella hakemusalueella ei ole vesilain tarkoittamaa vesistöä, jolloin ottotoiminta ei kohdistu vesistön pohjaan. Tätä kautta ei siis tule tarvetta vesilain mukaisen luvan hakemiselle.

ELY-keskus katsoo, että hakemuksessa esitettyjen tietojen perusteella toiminnan alkaessa mahdollinen louhokseen kertyvä ja poisjohdettava pohjavesimäärä on vähäinen (alle 250 m³ /vrk), jolloin tarve vesilain mukaisesta luvasta ei myöskään automaattisesti täytyisi.

ELY-keskuksen näkemys on, että hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa. Ottamistoiminta aiotaan toteuttaa suunnitelmapiirustusten perusteella siten, ettei louhokseen muodostuisi vesiallasta missään vaiheessa toimintaa. Maa-ainesluvassa annettavien lupamääräysten tulee kuitenkin sisältää tarkkailuvelvoite, jonka perusteella Lausunto 6 (7) LAPELY/4914/2024 30.4.2025 hankkeen mahdollisia ympäristö- ja kuivatusvaikutuksia voidaan seurata. Lisäksi, koska voi olla mahdollista, että toiminnan jossain vaiheessa alueelta voidaan joutua pumppaamaan pois vesiä, tulee lupaviranomaisen antaa määräys poispumpattavan vesimäärän ja vedenlaadun seuraamisesta. Ottoalueen mahdolliseen kuivanapitoon liittyvien poispumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi/kuukausi/vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

Lupaharkinta voi tulla uudelleen ajankohtaiseksi esimerkiksi siinä vaiheessa, kun louhosta syvennetään tai, jos otto ulottuu pohjavesipinnan alapuolelle. Mikäli hankkeen tarkkailun yhteydessä havaitaan, että alueelta poispumpattavien pohjavesien määrä ylittää 250 m³ /vrk tai poispumpattavat vedet ovat laadultaan sellaisia, että niistä voi aiheutua luonnon vahingollista muuttumista tai vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, saattaa tarve vesilain mukaiselle luvalla tässä vaiheessa aktivoitua. ELYkeskus pyytää myös huomioimaan, että kun poispumpattavan veden määrä ylittää 100 m³ /vrk, tulee siitä ilmoittaa ELY-keskukselle (VL 2 luku, 15 §).

Jälkihoito

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottotoiminnan päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteet tulee yksilöidä mahdollisessa maa-ainesluvassa. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen turvallisuusnäkökohdat huomioiden. Jälkihoitotyöt on tehtävä luvan voimassaoloaikana. ELY-keskus katsoo, että maisemoinnissa tulee erityisesti kiinnittää huomiota siihen, että alue sopeutetaan ympäriväen maisemaan, jottei se erotu vaaran rinteessä sijaitsevana liiaksi kaukomaisemassa.

Pintamateriaalina tulee ensisijaisesti käyttää alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle takaisin alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan, kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kunta) voidaan irrottaa ja levittää takaisin alueella laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiaika tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti. Soveltuva varastointiaika on korkeintaan 2–3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Lapin ELY-keskus suosittelee, että maisemoinnissa ja jälkihoitotöiden suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta Maa-ainesten ottaminen – opas ainesten kestäväseen käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisu, 2023:30).

Johtopäätökset

Suunniteltu maa-ainesten ottamistoiminta ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle tai arvokkaalle geologiselle kohteelle. Suunniteltu ottamistoiminta sijoittuu alueelle, jolta ei ole aiemmin otettu maa-aineksia.

Lapin ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen hakemuksen tarkoittamalla alueella voi olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain tai vesilain tarkoittamia haittoja, mikäli ottaminen tapahtuu hakemuksessa esitetyllä tavalla ja ottamistoiminnassa huomioidaan edellä esitetyt asiat.

ELY-keskuksen näkemys on, että hanke ei vaadi tässä vaiheessa vesilain mukaista lupaa, sillä toiminnasta johtuvan louhosalueen mahdollisen kuivanapidon takia poispumpattavien pohjavesien määrä on toiminnan aloitusvaiheessa vähäinen (alle 250 m³ /d) eikä kuivanapito ole jatkuva. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulee kuitenkin lupamääräyksissä määrätä, että mikäli louhosalueelta pumpataan pois vesiä, niiden määrää ja laatua on tarkkailtava.

ELY-keskus myös muistuttaa, että vaikka etukäteen arvioiden pinta- tai pohjavesiin kohdistuvia haittoja ei tulisikaan, on toiminnanharjoittaja vesilain mukaisessa vastuussa mahdollisista vesiin kohdistuvista haitoista ja siten velvollinen muun muassa tarvittaviin korjaus- ja korvaustoimenpiteisiin.

Päätökset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19 §). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä. Lupapäätös maaainesten ottamisesta tulee viedä myös maa-ainesten ottamisen tietojärjestelmään (NOTTO) Suomi.fi palvelusta löytyvällä sähköisellä ilmoituslomakkeella.

Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitettun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus.

Lausunnon valmisteluun on osallistunut ylitarkastaja Ari Neuvonen (luonto). Asiakirjan hyväksyminen Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Merkintä hyväksymisestä on asiakirjan viimeisellä sivulla. Asian on esitellyt ylitarkastaja Pia Lindholm ja ratkaissut hydrogeologi Anne Lindholm. Tämä asiakirja LAPELY/4914/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/4914/2024 har godkänts elektroniskt Ratkaisija Lindholm Anne 30.04.2025 17:09 Esittelijä Lindholm Pia 30.04.2025 17:

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto

LAUSUNTO 24.4.2025 RoiDnro-2025-199 Rovaniemen kaupunki, Rovakaaren ympäristöterveydenhuolto Maa-aineslupa ja ympäristölupa Tornion Rakennussora Oy Simovaaran ottoalue, Ylitornio

Ylitornion kunnan ympäristönsuojeluviranomainen pyytää Ylitornion kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Tornion Rakennussora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta Ylitornion Simovaaran ottoalueelle. Lausunto pyydetään toimittamaan 5.5.2025 mennessä.

Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta vastaa sekä Ylitornion kunnan ympäristönsuojelu- että terveydensuojeluviranomaisen tehtävistä. Ympäristölautakunnan päätösvaltaan kuuluvissa lupa- ja valvonta-asioissa terveydensuojeluviranomaisen lausunnon ympäristönsuojeluviranomaiselle antaa terveystarkastaja tai terveystarkastajan johtaja (Ympäristölautakunta 24.4.2024 § 45).

Hakemus

Tornion Rakennussora Oy hakee lupaa maa-ainesten otolle ja murskaukselle. Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Ylitornion kunnan Simovaarassa kiinteistöllä Simovaara (976-401-35-99). Simovaara sijaitsee noin 7.5 km Ylitornion kirkolta suoraan itään. Alueelle on käynti Muurolantie 810 risteyksestä alkavaa Lapinlahdentietä myöten.

Lähimmät asuin- ja vapaa-ajan asutukset ovat koillisessa noin 3.5 km etäisyydellä sekä kauempana Muurolantien varressa ja Portimojärven rannalla. Alue ei sijoitu pohjavesialueelle. Lähimmät vedenhankintaa varten tärkeät pohjavesialueet ovat Kaumavaara (12976169), Uulahenvuoma (12976110), Paskaperä (12976111) sekä Viisavaaran itäpuoli (12976108).

Otettava maa-aines on kalliokiviainesta, soraa ja hiekkaa sekä moreenia. Murskaus tehdään siirrettävällä kivenmurskaamalla. Vuotuinen louhintamäärä ja siitä murskattava aines on keskimäärin 23 000 tonnia/vuosi ja maksimimäärä 46 000 tonnia/vuosi.

Hakemuksessa esitetään seuraavia toiminta-aikoja:

- murskaus 0 – 180 päivää vuodessa, maanantaista perjantaihin klo 07.00 – 22.00
- poraus 0 – 30 päivää vuodessa, maanantaista perjantaihin klo 07.00 – 22.00 LAUSUNTO 24.4.2025 RoiDnro-2025-199 Rovaniemen kaupunki, Rovakaaren ympäristöterveydenhuolto PL 1008, 96101 Rovaniemi | +358 400 128 447 | terveystarkastaja@rovaniemi.fi 2
- rikotus 0 – 20 päivää vuodessa, maanantaista perjantaihin klo 07.00 – 22.00
- räjäytys 0 – 5 päivää vuodessa maanantaista perjantaihin klo 07.00 – 22.00
- kuljetus ja kuormaus 0 – 150 päivää vuodessa maanantaista perjantaihin klo 06.00 – 22.00 sekä mahdollisesti lauantaisin klo 7.00 – 18.00

Toiminnasta aiheutuvia vaikutuksia ovat melu, värinä ja pölyäminen, joita syntyy alueella mm. porauksesta ja räjäyttämisestä, rikotuksesta, murskauksesta ja seulonnasta sekä kuormauksesta ja kuljetuksista. Maa-aineksen kuljetus alueelta kuormittaa myös lähiteitä. Hakemuksessa on esitetty toimenpiteet pöly- ja meluhaittojen vähentämiseksi.

Terveydensuojeluviranomaisen lausunto

Luvan myöntämiselle ei ole terveydensuojelullisia esteitä. Toiminta tulee kuitenkin järjestää niin, ettei siitä aiheudu lähiympäristöön pöly-, värinä- tai meluhaittaa. Lupaa myönnettäessä tulee varmistaa, että toiminnan aiheuttamien vaikutusten tarkkailu on riittävää. Kaikissa toiminnoissa (mukaan lukien kuljetus) on huolehdittava, ettei toiminta heikennä asumismukavuutta tai aiheuta terveyshaittoja tai terveyshaitan mahdollisuutta toiminta-alueen lähiympäristön asukkaille. Terveydensuojeluviranomainen edellyttää, että toiminnassa tulee noudattaa parasta käyttökelpoista tekniikkaa terveyshaittojen estämiseksi.

Terveydensuojelulain (763/1994) mukaisesti elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Hakemuksesta on pyydetty TLS Verkko Oy:n lausunto 3.4.2025:

TLS Verko Oy lausunto 28.4.2025

JULKINEN 28.4.2025 Tornionlaakson Sähköverkko Henri Vihriälä Myllytie 1, 95700 Pello Puh +358 40 029 3607 henri.vihriala@tls.fi Myllytie 1, 95700 Pello / asiakaspalvelu@tls.fi

Tornion Rakennussora Oy:n maa-aines- ja ympäristölupahakemus koskien maa-ainesten ottoa, louhintaa sekä murskaustoimintaa Ylitornion Simovaarassa. Lupa-alueen läheisyydessä sijaitsee Tornionlaakson Sähköverkon 20kV ilmajohto.

1 Maa-ainesten otto, louhinta ja murskaus Tornionlaakson Sähköverkon 20kV ilmajohdon läheisyydessä

Liitteen 1 sijaintikartassa on esitetty Tornion Rakennussora Oy:n maa-ainesten ottoa, louhintaa sekä murskaustoimintaa varten haetun lupa-alueen sijainti suhteessa Tornionlaakson Sähköverkon (TLS Verkon) (jäljempänä TLSV) keskijännite ilmajohtoon (20 kV) Lisäksi karttaan on merkitty alueen kulkuyhteytenä toimiva metsäautotie. Liitteessä 2 on esitetty valokuva metsäautotien ja ilmajohdon risteämästä.

Maa-ainesten ottoalueen raja sijoittuu n. 145 m päähän TLSV:n 20 kV ilmajohdosta sekä varastointialueen raja n. 92 m päähän. Lupa-alueen kulkuyhteys kulkee kyseisen ilmajohdon alitse.

Toimintaan käytetään 0–2 kertaa vuodessa siirrettävää murska- ja seulontayksikköä. Murskauksen aikana louhe- ja muut maa-ainekasat pyritään pitämään murskauslaitoksen ympärillä. Maa-ainekasat läjitetään varastointialueelle. Maa-ainekset kuljetetaan alueelta kuorma-autoilla. Päivittäinen liikennemäärä arviolta 0–30 kuljetusta.

Maa-ainesten otto, louhinta sekä murskaus kohteessa voidaan toteuttaa ottaen huomioon seuraavat seikat:

1.1 Johtoalue

TLSV:n 20kV ilmajohtoja varten on tehty johtoalueen käyttöoikeussopimukset johdonomistajan, maanomistajan sekä tarvittaessa kiinteistön haltijan kesken, jossa on sovittu kiinteistöön kohdistuvasta käyttöoikeuden supistamisesta ja siitä maksettavasta korvauksesta verkon rakentamista ja pitämistä varten. Johdonomistajalla on oikeus rakentaa johtoalueelle sähköverkon kannalta tarpeelliset rakenteet, poistaa puusto ja pensaat sekä liikkua johtoalueella mm. kunnossapitoa varten.

Johtoalueen leveys on tyypillisesti 10 m eli 5 m pylvään keskilinjasta molempiin suuntiin. Johtoalue pidetään puustosta vapaana. Johtoalueen maapohja ja puusto ovat maanomistajan omaisuutta

Johtoalueelle muiden kuin johdonomistajan rakenteiden tai rakennelmien rakentaminen on kielletty. Johtoalueella ei saa varastoida puita tai läjittää maa-aineksia

3 1.2 Työskentely jännitteisen osien läheisyydessä

Lupa-alueen kulkuyhteys kulkee TLSV:n jännitteisen 20kV ilmajohdon alitse. Kyseisen johdon alitse joudutaan kuljettamaan murskaus- ja seulontayksiköt sekä päivittäiset maaaineskuljetukset. Jännitteisten osien lähellä työskentelyssä on otettava huomioon standardin SFS6002 mukaiset vähimmäisetäisyydet. Nämä vaatimukset on otettava huomioon kaikissa kuljetuksissa. Maa-ainesten ottaja vastaa henkilöstönsä työturvallisuudesta työskennellessä jännitteisten ilmajohtojen läheisyydessä.

Liikkuvan tai siirrettävän koneen ja liikuteltavan työvälineen työalueen vähimmäisetäisyydet ilmajohdosta tai muusta paljaasta jännitteisestä osasta ja riippukaapelista on esitetty taulukossa 1. Työskennellessä ilmajohdon tai vastaavan paljaan jännitteisen osan lähellä sellaisella liikkuvalla tai siirrettävällä koneella, jonka ulottuma on käyttäjän toimenpiteistä riippuva, esim. kaivinkone, puominosturi tai henkilönostin, ei koneen minkään osan työalue mahdollinen taakka mukaan luettuna, saa ulottua

taulukossa 1 annettua etäisyyttä lähemmäksi. Samaa etäisyyttä noudatetaan myös silloin, kun käytetään käsin liikuteltavaa pitkää johtavaa työvälinettä, esim. tikkaita, pitkällä varrella varustettuja työkaluja, onkivapoja tms.

Taulukko 1. Liikuteltavan tai siirrettävän koneen vähimmäisetäisyydet

Nimellijännite U_n [kV]	Lähialueen ulkorajan mitta (työkone), [m]		
	Avojohto tai muu paljas jännitteinen osa		Riippukaapeli
	Sivusuuntaan	Alapuolelle	Kaikkiin suuntiin
≤ 1	2	2	0,5
1-45	3	2	1,5
110	5	3	
220	5	4	

Tässä tapauksessa mikään liikutettava tai siirrettävä kone ei saa ulottua missään tilanteessa sivusuunnassa kolme (3) metriä ja ala puolella kahta (2) metriä lähemmäs jännitteistä 20kV ilmajohtoa. Tämä koskee myös kuorma-auto kuljetuksia. Kohteesta on mitattu etäisyys johtimista tien pintaan huhtikuussa 2025. Mittaushetkellä etäisyys oli 9,6 m. Mitta on suuntaa antava ja se vaihtelee lämpötilan mukaan ja sitä tulee käyttää vain kuljetusten suunnittelun tueksi. Kesällä johdot riippuvat enemmän ja etäisyys johtimista tien pintaan on pienempi.

Mikäli työtä ei voida tehdä noudattaen taulukon 1 etäisyysvaatimuksia tulee siitä olla hyvissä ajoin yhteydessä TLSV:n tekniseen asiakaspalveluun numeroon 016 532 060 tai sähköpostilla osoitteeseen tekninen.asiakaspalvelu@tls.fi. Yhdessä TLSV:n kanssa mietitään ratkaisu, jolla työ voidaan suorittaa turvallisesti. Tarvittaessa työ tehdään sähköalan ammattihenkilön valvonnassa, kohde tehdään työn ajaksi jännitteettömäksi tai muutetaan sähköverkon rakenteita. Mikäli työ vaatii TLSV:n henkilöstön paikalla oloa, jakelukeskeytysten järjestämistä tai muutoksia sähköverkkoon tulee niistä aiheutuneet kustannukset maa-ainesten ottajan maksettavaksi.

Perehdytyksestä turvalliseen työskentelyyn voimajohdon läheisyydessä voi tarvittaessa sopia TLSV:n käytöstä vastaavan henkilön kanssa

Lausunnon vastaanottajan tulee toimittaa edellä esitetyt työskentelyohjeet työmaalla työskentelevien tietoon. Jos töiden yhteydessä tapahtuu TLSV:n ilmajohtoon tai rakenteisiin liittyvä vahinko, tulee siitä ilmoittaa välittömästi TLSV:n vikapäivystykseen numeroon 016 532 030. Onnettomuustilanteessa tehdään nopea tilannearvio ja ilmoitetaan tapahtuneesta välittömästi hätänumeroon 112 ja TLSV:n vikapäivystykseen 016 532 030.

1.3 Maa-aineksen otto, murskaus, louhinta ja räjäyttäminen

Maa-aineksen ottoa, murskausta, louhinta tai räjäyttämistä ei saa suorittaa TLSV:n 20kV ilmajohtoon johtoalueella eli 5 m lähempänä 20kV avojohtoon keskilinjaa. Maa-aines-, murskaus-, räjäytys- ja polttoainearastot, työmaakopit, työkoneiden huolto- ja pysäköintipaikat tulee sijoittaa johtoalueen ulkopuolelle.

Murskaus ja louhinta tulee suorittaa mahdollisimman kaukana ilmajohtoista, jotta johtimet ja eristimet joutuvat mahdollisimman vähän pölylle alttiiksi. Mikäli murskausta, louhinta tai räjäyttämistä suoritetaan 100 m lähempänä ilmajohtoa on järjestettävä katselmus ennen töiden aloittamista. Katselmuksessa tarkistetaan ja dokumentoidaan johtojen sen hetkinen kunto.

Räjäytystöitä suoritettaessa työn suorittajan on hankittava kaikki viranomaisen vaatimat luvat ja tehtävä vaadittavat ilmoitukset. Räjäytyskohteet on suojattava niin hyvin, että ilmajohtoihin ei pääse

sinkoutumaan kiviä. Johtimet ja eristimet vaurioituvat herkästi. Räjähdyksistä aiheutuva tärinä ei saa vaurioittaa ilmajohdon rakenteita.

Maa-ainesten ottaja vastaa mahdollisista ilmajohtoihin tai rakenteisiin kohdistuneista vahingoista ja niistä aiheutuneista kustannuksista. Tällaisia ovat esimerkiksi likaantuneiden eristimien puhdistaminen.

1.4 Ympäristö

Johtoalueella avotulen teko on kielletty. Ukonilmalla työt ilmajohdon läheisyydessä on keskeytettävä. Työkoneiden tai kaluston tankkaamista ilmajohdon läheisyydessä tulee välttää eikä polttoaineita saa säilyttää johtoalueella.

2 Toiminnan päättyminen tai suunnitelmien muutos Toiminnan päättyessä on pidettävä loppukatselmus ilmajohdon osalta. Mikäli suunnitelma muuttuu, tulee pyytää uusi lausunto. Loppukatselmukselta tai suunnitelmien muutoksista tulee olla yhteydessä numeroon 016 532 060 tai sähköpostilla osoitteeseen tekninen.asiakaspalvelu@tls.fi. Pyydämme ilmoittamaan myös, mikäli hanke ei toteudu lainkaan. LIITTEET Liite 1. Sijaintikartta Liite 2. Valokuva ilmajohdosta Ystävällisin terveisin, Henri Vihriälä Henri Vihriälä Käyttöpäällikkö, Tornionlaakson Sähköverkko

Tornionlaakson museon lausunto 5184/12.03.03.00.01/2024

Rovaniemen kaupungin ympäristölautakunta on pyytänyt Tornionlaakson museolta lausuntoa Tornion Rakennus- ja ympäristölupahakemukseen, joka koskee Ylitornion kunnassa Simovaarassa sijaitsevaa kiinteistöä Simovaara 976-401-35-99. Lausuntopyynnön liitteenä museolle on toimitettu lupahakemus sekä Simovaaran ottoalueen suunnitelmaselostus (16.12.2024) liitteenä. Tornionlaakson museo toimii alueellisena vastuumuseona, jolle kuuluvat toimialueensa kulttuuriympäristöön liittyvät asiantuntija- ja viranomaistehtävät. Tornionlaakson museo on lausunut alustavasta ottosuunnitelmasta 16.10.2024

Maa-ainesten ottosuunnitelma ja ympäristölupahakemus

Hakemuksen mukainen toiminta-alue sijaitsee Ylitornion kunnan Simovaarassa kiinteistöllä Simovaara 976-401-35-99. Hakija omistaa kiinteistön. Simovaara sijaitsee noin 7.5 km Ylitornion kirkolta suoraan itään.

Alue on Länsi-Lapin maakuntakaavassa merkinnällä M4505 Ylitornion maa- ja metsätalousvaltaiset alueet sekä merkinnällä mv, matkailun vetovoima-alue. Alue on metsätaloukskäytössä olevaa harvaa mäntymetsää. Alueella ei ole tiedossa olevia maankäytön rajoituksia tai suojelukohteita. Lähimmät asuin- ja vapaa-ajan asutukset sijaitsevat koillisessa noin 3.5 km etäisyydellä sekä edelleen kauempana Muurolantien varressa ja Portimojärven rannalla.

Maa-aineslupaa haetaan 10 vuoden ajalle, 150 000 m³ ottomäärälle ja 3.6 hehtaarinottamisalueelle. Alin ottamistaso on + 158.50 metriä N2000 korkeusjärjestelmässä. Otettava aines käytetään alueen betonituotantoon, teiden rakentamiseen ja ylläpitoon sekä täyttöihin. Kaivannaisjärjelyn jätehuolto-suunnitelman mukaan pintamaat, noin 1000 m³, käytetään mahdollisuuksien mukaan alueen maisemointiin työn edetessä. Ottotoiminnan päättyttyä alue palautetaan metsätaloukskäyttöön.

Ympäristölupaa haetaan otettavan aineksen, soran ja louheen murskaamiseen. Murskaus tehdään siirrettävällä kivenmurskaamolla.

Suunnittelutilanne, rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Suunniteltu maa-ainesten ottoalue sijoittuu kaavallisesti Länsi-Lapin maakuntakaavan (2015) alueelle. Alueella ei ole tarkempaa kaavaa. Maakuntakaavassa suunniteltu ottoalue sijoittuu Maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) sekä Matkailun vetovoima-alueelle, matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealueen (mv) rajalle. Suunnitellulla ottoalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse tunnettuja rakennetun kulttuuriympäristön kohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA2021) Aavasaksan maisemat sijaitsee reilut 2 kilometriä luoteeseen ja lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY2009) Kristineström sijaitsee noin 4,5 kilometriä ottoalueelta pohjoiseen. Alueet on osoitettu maakuntakaavassa Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeiksi alueiksi (ma).

Maakuntakaavan M-merkinnällä osoitetaan pääasiassa maa- ja metsätalouskäyttöön tarkoitettuja alueita, joita voidaan käyttää pääasiallistakäyttötarkoitusta sanottavasti haittaamatta ja luonnetta muuttamatta myös muihin tarkoituksiin. Kaavan mv-Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistykseen vyöhykkeitä, joihin kohdistuu alueidenkäyttöllisiä kehittämistarpeita ja niiden yhteensovittamista. Aluetta tulee kehittää matkailupalvelukohteiden, maaseutumatkailun, palvelujen ja reitistöjen yhteistoiminnallisena kokonaisuutena alueen pääkäyttötarkoitusten kanssa yhteen sopivalla tavalla. Kulttuuriperintö-, maisema- ja luontoarvoja tulee vaalia matkailun vetovoimatekijöinä.

Simovaara ja suunniteltu ottoalue sijaitsee Aavasaksan kaakkoispuolella Ylitornion kuntakeskustan ja Portimojärven välisellä alueella. Simovaaran pohjois- ja länsipuolilla on vaaroja ja eteläpuolella alavampaa suoaluetta. Simovaaran suunniteltu ottoalue on maankäyttöhistorialtaan metsämaata ja sen pohjoispuolella on ollut maanottoa 1900- luvun lopulta. Suunnittelun kohteena oleva ottoalue sijoittuu Simovaaran länsirinteelle, joten on mahdollista, että ottoalue näkyy myös kaukomaisemassa. Aavasaksan ja Simovaaran välissä sijaitsee Simovaaraa korkeampi Viisavaara, joka saattaa peittää alueen näkymistä Aavasaksan suuntaan. Tornionlaakson museo pitää hyvänä, että suunnitelman mukaan ottoaluetta maisemoidaan mahdollisuuksien mukaan jo ottotoiminnan edetessä maisemavaikutusten vähentämiseksi ja maisema-arvojen vaalimiseksi maakuntakaavan edellyttämällä tavalla.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Lausunnossaan 16.10.2024 museo edellytti arkeologista inventointia, koska alueella ei ole koskaan tehty inventointia ja mahdollisuus uusien muinaisjäännösten löytymiselle oli olemassa. Hakija on teettänyt selvityksen alueen arkeologiasta Tornionlaakson museon lausunnon edellyttämällä tavalla ja selvitys on riittävä. Inventoinnin perusteella alueella ei havaittu mitään arkeologisiin kohteisiin viittaavaa, joilla olisi vaikutuksia lupahakemukseen.

Titta Kallio-Seppä Annemari Tranberg museonjohtaja arkeologi

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta ei ole annettu muistutuksia tai mielipiteitä.

HAKIJAN VASTINE LAUSUNNOISTA

Hakijalle ei anna vastinetta lausunnoista

YMPÄRISTÖLUPAVIRANOMAISEN RATKAISU

Rovaniemen kaupungin ympäristölupaviranomainen myöntää Tornion Rakennussora Oy:lle maa-ainelain 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen ja maisemointiin sekä ympäristönsuojelulain 27 §:ssä tarkoitettun ympäristöluvan maa-aineksen louhintaan ja murskaamiseen Ylitornion kunnassa tilalle Simovaara 976-401-35-99 . Toiminnassa on noudatettava

tässä lupapäätöksessä annettuja lupamääräyksiä ja toissijaisesti hakemuksessa ilmoitettuja asioita, jos niistä ei ole lupamääräystä.

Hakemuksen johdosta myönnetään lupa aloittaa maa-aines- ja ympäristöluvan mukainen toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta. Lupakäsittelyssä ei ole tullut sellaista asiaa tai tekijää joiden perusteella toimintaa ei voi aloittaa ennen lainvoimaisuutta.

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

1. Maa-ainesten oton kokonaismäärä on enintään 150 000 kiintokuutiometriä (MAL 11 §, MAA 6 §). Lupa-alue on 3.6 hehtaaria ottoalue ja 1 hehtaari tukitoiminta-alueita, yhteensä 4.6 hehtaaria.

2. Alueella saa murskata irrotettuja maa-aineksia enintään 46 000 tonnia vuodessa. Hakijan on huolehdittava siitä, ettei murskauksessa ylitetä sallittua kokonaisottomäärää.

3. Ennen ottamistoiminnan aloittamista lupahakemuksessa esitetyn ottamisalueen nurkat ja rajat on selkeästi merkittä maastoon (esimerkiksi paaluttamalla), maa-ainesten oton aloituskohtiin on merkitty hyväksyty ottamistaso, hyväksyttävissä oleva lupapäätöksen mukainen vakuus on asetettuna sekä aloitustarkastus pidettynä (MAL 11 §, MAA 6 §).

Alueelle on asennettava koneellisesti pohjavesiputki, josta myös näytteenotto on mahdollinen. Mahdollinen pohjaveden taso on mitattava. Ylimmän havaitun pohjavesipinnan ylle on jätettävä vähintään 1 metrin suojamaakerros.

4. Alin sallittu ottamistaso on + 158.50 metriä N 2000 järjestelmässä. Tätä tasoa ei saa alittaa. Ottamistaso on merkittävä maastoon. Korot on merkittävä ajantasaisesti maastoon.

Naapurikiinteistöjen rajoihin tulee jättää vähintään 10 metrin levyinen suojavyöhyke.

5. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä siten että ottamisalue on turvallinen alueella liikkuville maa-ainesoton aikana ja sen päätyttyä. Jyrkät ja vaaralliset rinteet on aidattava ja merkittävä selkeästi. Tämä koskee myös jyrkkiä työnaikaisia luiskia.

Jyrkät rinteet on suojattava alueelta poistetuista pintamaista tehdyllä maavallilla sikäli kuin pintamaata on saatavilla kallion päältä Jyrkänteen merkitsemisessä ei saa käyttää lippusii-maa porojen sotkeutumisvaaran vuoksi. Toiminta-alueen ympäristöön tulee laittaa riittävästi varoituskylttejä, jotka ovat näkyvissä myös talvella.

6. Päivittäisessä murskauksessa tulee noudattaa seuraavia kellonaikoja:

- murskausta saa tehdä	ma –pe 7.00 – 22.00
- poraus saa tehdä	ma-pe 7.00 – 21.00
- rikotusta saa tehdä	ma - pe 8.00 –18.00
- kuormausta ja kuljetusta saat tehdä	ma- pe 6.00 – 20.00
- räjäytystä saa tehdä	ma-pe 8.00 – 18.00

Sunnuntaisin, lauantaisin ja arkipyhinä melua aiheuttava toiminta on kiellettyä (YSL 7, 52 §, VNA 713/2014, NaapL 17 §, VNA 800/2010 8 §).

7. Luvansaajan on huolehdittava siitä, ettei maa-ainesta kulkeudu yleiselle tielle (YSL 16, 17 §, NaapL 17 §).

8. Alueelle ei tuoda tarkastamattomia maa-aineksia muualta.

Melua ja tärinää koskevat lupamääräykset

9. toiminnassa syntyvän melu A-painotettu keskiäänitaso (LAeq) ei saa ylittää lähimmissä häiriytyvissä kohteissa ulkona piha-alueella mitattuna päivällä (klo 7.00 – 22.00) 55 dB eikä yöllä (klo 22.00 – 7.00). Loma-asumiseen käytettävillä alueilla melun A-painotettu keskiäänitaso ei saa ylittää päivällä 45 dB ja yöllä 40 dB (YSL 52 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 7 §). Rakennusten sisämelutaso ei saa ylittää päiväohjearvo 35 dB eikä yöohjearvoa 25 dB.

Melua aiheuttavasta toiminnasta on tehtävä meluilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen murskausjaksoa.

10. Murskausasema ja sen melunlähteet on sijoitettava mahdollisuuksien mukaan siten, että ottamisalueen seinämät estävät äänen etenemistä häiriintyvien kohteiden suuntaan.

11. Murskattavan materiaalin ja valmiin murskeen varastokasa on sijoitettava alueelle niin että ne estävät melun leviämistä häiriintyvien kohteiden suuntaan (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, NaapL 17 §).

12. Murskausaseman aiheuttamaa melua on tarvittaessa torjuttava käyttämällä koteloiteja, kumituksia tai vastaavia muita parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisia menetelmiä (VNA 800/2010 6 §, YSL 7, 52 §, NaapL 17 §).

13. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan melumittauksia lähimmissä häiriintyvissä kohteissa ja antaa meluntorjuntatoimenpiteitä koskevia lisämääräyksiä (VNA 800/2010 13 §, YSL 7, 52, 62 §, VNA 713/2014 15 § NaapL 13 §).

Päästöjä ilmaan koskevat lupamääräykset

14. Toiminnasta ei saa aiheutua pölyhaittaa. Pölyn leviäminen ympäristöön on estettävä kastelulla, toimintojen sijoittelulla, putoamiskorkeuden säätämällä, teknisillä ratkaisuilla kuten koteloinneilla tai muilla parhaan käyttökelpoisen tekniikan mukaisilla menetelmillä. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää, pölyä aiheuttava toiminta on keskeytettävä (mal 11 §, maa 6 §, VNA 800/2010 4 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §).

15. Ajoneuvojen kuormien ja alueelle johtavien teiden pölyäminen on estettävä tarvittaessa siten, ettei toiminnasta aiheudu pölyhaittaa (esim. kastelemalla). (VNA 800/2010 4 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §, JL 13 §, YSL 7, 52 §).

16. Lupaviranomainen voi tarvittaessa velvoittaa toiminnanharjoittajan suorittamaan hiukkasmittauksia ja antaa hiukkaspäästöjen alentamista koskevia lisämääräyksiä VNA 800/2010 9 §, VNA 713/2014 15 §, NaapL 17 §).

Päästöjä maaperään ja pohjaveteen koskevat lupamääräykset

17. Alueella ei saa käyttää huonokuntoisia koneita tai ajoneuvoja eikä siellä saa suorittaa työkoneiden huolto- tai korjaustoimenpiteitä. Välttämättömien korjaustoimenpiteiden, joita ei voi suorittaa muualla, yhteydessä tulee käyttää tarvittaessa imeytysmattoa tai muuta vastaavaa alustaa, jolla öljypitoisten yhdisteiden pääsy korjauspaikalta maaperään estetään (YSL 7, 16, 17, 66 §:t, VNA 800/2010 9, 12 §, JL 13 ja 72 §:t).

18. Työkoneiden polttoainesäiliöiden on oltava tiiviitä ja kestävä mekaanista rasitusta. Polttoaineiden varastointiin käytettävien säiliöiden on oltava polttonesteen varastointiin tarkoitettuja, kaksoisvaipallisia tai kiinteällä valuma-altaalla varustettuja ja ylitäytön estimellä varustettuja lukittavia säiliöitä. (VNA 800/2019 9,12§, YSL 7,16,17,52§, VNA 713/2014 15§).

19. Käytettäessä sellaisia murskauslaitoksia, jotka eivät sisällä polttonesteitä, on maaperä tiivistettävä murskauslaitoksen alla niissä kohdissa, joista maahan on mahdollista päästä öljy-yhdisteitä. Mikäli alueella käytetään omalla polttomootorilla toimivia, polttoainetta mukanaan kuljettavia liikkuvia murskauslaitoksia, tulee maaperä tiivistää koko laitoksen kohdalla.

Alue on rakennettava ympäröivää maastoa korkeammalle niin ettei sade- tai sulamisvedet pääse valumaan ko. alueelle missään tapauksessa. Tiivistetyn maan päälle on rakennettava allasmainen alue, jonka pohjalle on levitetty nesteitä läpäisemätön kalvo. Reunoiltaan ko- hoavan maton päälle on rakennettava laidoilta keskelle kallistuva noin 250 mm suojakerros vettä läpäisemättömästä aineksestä. Siitä on voitava tarkkailla allasmaiselta alueelta tulevien vesien laatua.

Suojausratkaisujen tulee olla tiiviitä ja öljyjä kestäviä, eikä suojarakenteeseen saa päästä virtaamaan ympäristön hulevesiä. Tiiviille alustoille kertyvän veden hallinta on suunniteltava siten että vedet eivät pääse missään tilanteessa tulvimaan yli.

(VNA 800/ 2010, 9§, YSL 7, 16,17,52 §VNA 800/2010, 9, 12 §, VNA 713/2014 15 §).

20. Murskaamolaitteiden, polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan suoja-aitaiden maaperän pilaantuneisuus on selvitettävä tarpeen mukaan esimerkiksi silloin kun laitos siirretään pois tai ottotoiminta loppuu luvan päättyessä. Toiminnanharjoittajalla on velvollisuus puhdistaa pilaantuneet maat massanvaihdolla.

21. Toiminta-alueelta poistettavat kuivatusvedet on tarvittaessa johdettava selkeytysaltaaseen kiintoaineen poistamiseksi. Selkeytysallas tulee mitoittaa niin että veden viipymä altaassa on riittävän suuri kiintoaineen poistamiseksi vedestä. Selkeytysallas tulee sijoittaa niin, ettei altaasta ylivaluntana poistuva vesi aiheuta ympäristön tilan tai veden laadun heikkenemistä (YSL 7, 49, 52 §).

Jätehuoltoa koskevat lupamääräykset

22. Toiminnanharjoittajan on järjestettävä toiminta-alueen jätehuolto siten, että jätteistä tai jätehuollosta ei aiheudu maaperän, pintavesien tai kaivojen pilaantumista, ympäristön roskaantumista, epäsiisteyttä, yleisen turvallisuuden heikkenemistä eikä haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Ympäristöön päässeet polttoaineet ja ympäristölle vaaralliset aineet on kerättävä heti pois.

(MAL 11§, MAA 6 §, VNA 800/2010 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7, 16,17,52,58 §, VNA 713/2014 15 §).

23 Toiminnassa on huolehdittava, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Muodostuvista jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee jätteen määrä, laatu sekä toimitusaika ja paikka.

Jätteitä ei saa haudata alueelle. Alueelle ei saa tuoda jätettä eikä ylijäämämassoja sijoitettavaksi. Jätettä ei saa polttaa eikä haudata maahan.

Jätteet joita ei voi kierrättää tai käyttää uudelleen, on toimitettava hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi toimijalle, jonka ympäristöluvassa tai vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen vastaanotto (VNA 800/2010, 11 §, JL 13, 15, 16, 17, 72 §, JA 7, 9 §, YSL 7,16 ,17, 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §).

24. Vaaralliset jätteet tulee merkitä ja pitää erillään muista jätteistä omilla astioissaan niille merkityissä tiivispohjaisessa katetussa ja reunakorokkeella varustetussa tilassa. Vaarallista jätettä ei saa varastoida alueella toimintajaksojen ulkopuolella. Vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvostonasetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot vaarallisista jätteistä. Vaaralliset jätteet on toimitettava hyödynnettäviksi tai käsiteltäviksi vähintään kerran vuodessa laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on sallittu.

Alueella ei saa varastoida ongelmajätteitä.

(VNA 800/2010 11 §, JL 121 §, YSL 52, 58 §, VNA 713/2014 15 §).

25. Läjitetty pintamaat tulee hyödyntää alueen maisemoinnissa. Toiminnanharjoittajan on noudatettava valtioneuvoston asetuksen kaivannaisjätteistä 190/2013 säädöksiä, arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle (MAL 16 b §, YSL 1144, VNA 190/2013 4 §).

Häiriö ja poikkeustilanteita koskevat lupamääräykset

26. Päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön tai vian sattuesssa korjaustoimiin on ryhdyttävä viipymättä. Alueelle on varattava vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalta nopeasti ja helposti saatavilla olevaan paikkaan alkusammutuskalustoa ja kemikaalivuotojen torjuntaan soveltuvaa materiaalia ja kalustoa (MAL 11 §, MAA 6§, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 15,16,17,52 §, VNA 713/2014 15 §, JL 13 §).

27. Alueella työskentelevällä henkilökunnalla on oltava tiedossaan toimintaohjeen onnettomuus- ja vahinkotilanteiden varalta (VNA 800/2010 12§, YSL 7, 15, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

28. Alueella mahdollisesti tapahtuvissa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavissa vahinkotilanteissa asianmukaisesti ja tarpeellisiin toimenpiteisiin päästöjen syntymisen, niiden edelleen leviämisen ja enempien vahinkojen estämiseksi sekä ympäristön tilan ennallistamiseksi on ryhdyttävä välittömästi (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 7, 14, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

29. Kaikista polttoneste- ja kemikaalivuodoista ja muista onnettomuuksista, joista saattaa aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa on ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Polttoneste- ja kemikaalivuodoista on lisäksi ilmoitettava Lapin pelastuslaitokselle, Lapin ELY-keskukselle ja vesilaitokselle (MAL 11§, MAA 6 §, YSL 7, 16,17,52, 123, 134 §, VNA 713/ 2014 15 §).

Toiminnan tarkastamista, tarkkailua ja raportointia koskevat lupamääräykset

30. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun 31. päivään mennessä ilmoittaa otetun aineksen määrä ja laatu sähköisesti NOTTO-tietokantaan. (MAL 23§, MAA9§). NOTTO-tietokantaan on ilmoitettava myös mikäli ottoa ei ole ollut.

31. Lupaviranomainen perii maksun luvan tarkastamisesta ja valvonnasta aiheutuneet kulut kunnassa vahvistetun taksan mukaisesti. Mikäli vuotuinen myönnetty ottamismäärä ylitetään, luvanhaltijan on ilmoitettava kirjallisesti ylityksestä lupaviranomaiselle ja kunnalla on oikeus periä ylityksen osuus valvontamaksusta heti. (MAL 23§, MAA 9§).

32. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava toimintansa päästöjä ja ympäristövaikutuksia ja ryhdyttävä tarvittaessa toimenpiteisiin melu- ja pölyhaittojen ehkäisemiseksi. Mahdollista toiminnan aiheuttamaa haittaa koskevista yhteydenotoista ja valituksista tulee ilmoittaa viipy-

mättä Ylitornion kunnan (Rovaniemen kaupungin) ympäristönsuojeluviranomaiselle. (MAL 11§, MAA 6§; VNA 800/2010 12, 13§, YSL 7,8, 16, 17, 52, 62 §, VNA 713/2014 15§).

33. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta. Vuosiyhteenvedoista tulee toimittaa kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Ympäristönsuojelun yhteenvedon perusteena olevat asiakirjat on säilytettävä vähintään viimeiseltä kuudelta vuodelta viranomaisten nähtäväksi. Vuosiyhteenvedosta tulee käydä ilmi vähintään seuraavat tiedot:

- tiedot toiminta-ajoista sekä murskauspäivien lukumäärä vuodessa (pv).
- tiedot louhitun ja murskatun kiviaineksen määrästä (tonnia/vuosi)
- tiedot alueella vuodenvaihteessa välivarastoituna olevan murskeen määrästä.
- tiedot toiminnasta syntyneistä jätteistä ja niiden edelleen toimittamisesta.
- tiedot käytettyjen polttoaineiden määrästä ja laadusta (tonnia/vuosi).
- tiedot päästöjä aiheuttaneista häiriötilanteista ja vahinko- tai onnettomuustapauksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei asiasta ole raportoitu jo aiemmin
- tiedot mahdollisista melu- ja hiukkasmittauksista, niiden tuloksista sekä niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä, ellei tuloksia ole raportoitu jo aiemmin. (YSL 52, 58, 62 §, VNA 800/2010 13§, VNA 713/2014 15 §, JL 12,118,119,122 §).

Vesilain mukaisen luvan arviointia koskevat lupamääräykset ELY keskuksen lausunnon perusteella ovat:

Alueelle tulevia vesiä on tarkkailtava, jotta hankkeen mahdollisia ympäristö ja kuivatusvaikutuksia on voidaan seurata. Seuraavia asioita on tarkkailtava:

Alueelta pois pumppattavien vesien määrä ja laatu

Pohjaveden pinnan taso

louhokseen mahdollisesti kertyvän louhosveden laadun seuranta

Ottoalueen mahdolliseen kuivanpitoon liittyvien pois-pumppattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi / kuukausi / vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana.

Muut lupamääräykset

34. Asiattomien pääsy ajoneuvoilla toiminta-alueelle on estettävä lukittavalla puomilla tai muilla vastaavilla järjestelyillä ja alue on niiltä osin aidattava, missä on putoamisvaara, ulkopuolisille aiheutuvan vaaran estämiseksi. Alueelta kuorittavia pintamaita on käytettävä maavalleina jyrkänteiden reunalla. Toiminta-alueen rakenteiden ja laitteistojen huollosta ja kunnostapidosta on huolehdittava niin, ettei toiminnasta aiheutuvien ympäristöriskien tai terveysvahinkoriskien uhka lisääny. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52,62 §, VNA 713/2014 15 §).

35. Laitokselle on nimettävä vastuuhenkilö onnettomuus- ja häiriötilanteita ja toiminnan seuraamista ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Yhteystiedot on pidettävä ajantasaisen. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 §, YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §).

36. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että kaikki alueella toimivat urakoitsijat ovat tarpeellisilta osin tietoisia tässä päätöksessä annetuista lupamääräyksistä. (MAL 11 §, MAA 6 §, VNA 800/2010 12 § YSL 52, 62 §, VNA 713/2014 15 §, JL 141 §).

37. Luvanhaltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä, toiminnan valvonnan kannalta olennaisista muutoksista kuten toiminnan supistamisesta, toiminnan laajentamisesta tai luvanhaltijan vaihtumisesta. (MAL 11 §, MAA 6 §, YSL 62 §, VNA 713/2014 15 §).

38. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan tai lupa-ajan päättymistä luvanhaltijan on pyydetävä kunnan ympäristönsuojeluviranomaista pitämään alueen lopputarkastus. (MAL 11 §, MAA 6, 7 §). Alue on oltava maisemoitu ennen luvan voimassaolon päättymistä. Jos tarkoitus on jatkaa toimintaa, on haettava luvan jatkamista, mikäli vanhan luvan mukaista ottomäärää on jäljellä ottamatta. Mikäli luvan mukainen ottomäärä on täytynyt, on toimintaa jatkettaessa haettava uutta lupaa.

39. Ottamistoiminnan päätyttyä toiminta-alue tulee maisemoida mahdollisimman hyvin ympäristöön sopivaksi ja ottoalueen reunat tulee loiventaa 1:3. Ottoalueen nurkkia on pyöristettävä jotta alue sopeutuu maisemaan. Ottamisalueelle mahdollisesti rakennetut turvarakenteet on poistettava.

Ottamistoiminnan yhteydessä syntyneet kaivannaisjätteet on mahdollisuuksien mukaan käytettävä hyödyksi ottamisalueen maisemoinnissa.

Pintamateriaalina tulee käyttää ensisijaisesti alueen alkuperäistä pintakerrosta. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alla oleva rikastumiskerros tulisi kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Pintamaat tulee levittää alueelle alkuperäisessä järjestyksessä. Kasvillisuuden kannalta paras tulos saavutetaan kun maan ylin orgaanista ainesta sisältävä humuskerros (kuntta) voidaan irrottaa ja levittää alueelle takaisin laajoina mattoina. Pintamaiden varastointiajan tulisi olla mahdollisimman lyhyt, sillä orgaaninen aine hajoaa nopeasti. Sopiva varastointiaika on korkeintaan 2 – 3 vuotta. Vaiheistamalla ottaminen ja jälkihoito saavutetaan paras lopputulos.

Ottamisalueelle ei luvan lopputta saa jäädä maa-ainekasvoja ja tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee pehmentää. Ottamisalueelle tulee istuttaa alueelle ominaisia puun- taimia 2500 kappaletta / hehtaari. (MAL 10,11 §, MAA 6 §, YSL 52, 94 §, VNA 713/2014 15 §, JL 72 §).

Lapin ELY-keskuksen suosituksen mukaisesti suunnittelussa käytetään päivitettyä maa-ainesopasta: Maa-ainesten ottaminen – opas aineiden kestäväseen käyttöön (Ympäristöministeriön julkaisuja 2023:30).

40. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien parhaiden käyttökelpoisten tekniikoiden ja toimintatapojen kehittämistä ja otettava niitä soveltuvin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa. (YSL 8, 52 §, VNA 713/2014 15 §).

Sähkölínjan turvallisuutta koskevat lupamääräykset

41. Johtoalueella muiden kuin johdonomistajan rakenteiden tai rakennelmien rakentaminen on kielletty. Johtoalueelle ei saa varastoida puita tai läjittää maa-aineksia.

42. Työskentely jännitteisen osien läheisyydessä

Lupa-alueen kulkuyhteys kulkee TLSV:n jännitteisen 20kV ilmajohdon alitse. Kyseisen johdon alitse joudutaan kuljettamaan murskaus- ja seulptayksiköt sekä päivittäiset maaaineskuljetukset. Jännitteisten osien lähellä työskentelyssä on otettava huomioon standardin SFS6002 mukaiset vähimmäisetäisyydet. Nämä vaatimukset on otettava huomioon kaikissa kuljetuksissa. Maa-ainesten ottaja vastaa henkilöstönsä työturvallisuudesta työskenneltäessä jännitteisten ilmajohtojen läheisyydessä.

Liikkuvan tai siirrettävän koneen ja liikuteltavan työväliseen työalueen vähimmäisetäisyydet ilmajohdosta tai muusta paljaasta jännitteisestä osasta ja riippukaapelista on esitetty taulukossa 1. Työskenneltäessä ilmajohdon tai vastaavan paljaan jännitteisen osan lähellä sellaisella liikkuvalla tai siirrettävällä koneella, jonka ulottuma on käyttäjän toimenpiteistä riippuva, esim. kaivinkone, puominosturi tai henkilönostin, ei koneen minkään osan työalue mahdollinen taakka mukaan luettuna, saa ulottua taulukossa 1 annettua etäisyyttä lähemmäksi. Samaa etäisyyttä noudatetaan myös silloin, kun käyte-

tään käsin liikuteltavaa pitkää johtavaa työvälinettä, esim. tikkaita, pitkällä varrella varustettuja työkaluja, onkivapoja tms.

Taulukko 1. Liikuteltavan tai siirrettävän koneen vähimmäisetäisyydet

Nimellijännite U_n [kV]	Lähialueen ulkorajan mitta (työkone), [m]		
	Avojohto tai muu paljas jännitteinen osa		Riippukaapeli
	Sivusuuntaan	Alapuolelle	Kaikkiin suuntiin
≤ 1	2	2	0,5
1-45	3	2	1,5
110	5	3	
220	5	4	

Tässä tapauksessa mikään liikutettava tai siirrettävä kone ei saa ulottua missään tilanteessa sivusuunnassa kolme (3) metriä ja ala puolella kahta (2) metriä lähemmäs jännitteistä 20kV ilmajohtoa. Tämä koskee myös kuorma-auto kuljetuksia. Kohteesta on mitattu etäisyys johtimista tien pintaan huhtikuussa 2025. Mittaushetkellä etäisyys oli 9,6 m. Mitta on suuntaa antava ja se vaihtelee lämpötilan mukaan ja sitä tulee käyttää vain kuljetusten suunnittelun tueksi. Kesällä johdot riippuvat enemmän ja etäisyys johtimista tien pintaan on pienempi.

Mikäli työtä ei voida tehdä noudattaen taulukon 1 etäisyysvaatimuksia tulee siitä olla hyvissä ajoin yhteydessä TLSV:n tekniseen asiakaspalveluun numeroon 016 532 060 tai sähköpostilla osoitteeseen tekninen.asiakaspalvelu@tls.fi. Yhdessä TLSV:n kanssa mietitään ratkaisu, jolla työ voidaan suorittaa turvallisesti. Tarvittaessa työ tehdään sähköalan ammattihenkilön valvonnassa, kohde tehdään työn ajaksi jännitteettömäksi tai muutetaan sähköverkon rakenteita. Mikäli työ vaatii TLSV:n henkilöstön paikalla oloa, jakelukeskeytysten järjestämistä tai muutoksia sähköverkkoon tulee niistä aiheutuneet kustannukset maa-ainesten ottajan maksettavaksi.

Perehdytyksestä turvalliseen työskentelyyn voimajohdon läheisyydessä voi tarvittaessa sopia TLSV:n käytöstä vastaavan henkilön kanssa

Lausunnon vastaanottajan tulee toimittaa edellä esitetyt työskentelyohjeet työmaalla työskentelevien tietoon. Jos töiden yhteydessä tapahtuu TLSV:n ilmajohtoon tai rakenteisiin liittyvä vahinko, tulee siitä ilmoittaa välittömästi TLSV:n vikapäivystykseen numeroon 016 532 030. Onnettomuustilanteessa tehdään nopea tilannearvio ja ilmoitetaan tapahtuneesta välittömästi hätänumeroon 112 ja TLSV:n vikapäivystykseen 016 532 030.

42. Maa-aineksen otto, murskaus, louhinta ja räjäyttäminen

Maa-aineksen ottoa, murskausta, louhintaa tai räjäyttämistä ei saa suorittaa TLSV:n 20kV ilmajohtoon johtoalueella eli 5 m lähempänä 20kV avojohdon keskilinjaa. Maa-aines-, murskaus-, räjäytys- ja polttoainearastot, työmaakopit, työkoneiden huolto- ja pysäköintipaikat tulee sijoittaa johtoalueen ulkopuolelle.

Murskaus ja louhinta tulee suorittaa mahdollisimman kaukana ilmajohtoista, jotta johtimet ja eristimet joutuvat mahdollisimman vähän pölylle alttiiksi. Mikäli murskausta, louhintaa tai räjäyttämistä suoritetaan 100 m lähempänä ilmajohtoa on järjestettävä katselmus ennen töiden aloittamista. Katselmuksessa tarkistetaan ja dokumentoidaan johtojen sen hetkinen kunto.

Räjäytystöitä suoritettaessa työn suorittajan on hankittava kaikki viranomaisen vaatimat luvat ja tehtävä vaadittavat ilmoitukset. Räjäytyskohteet on suojattava niin hyvin, että ilmajohtoihin ei pääse

sinkoutumaan kiviä. Johtimet ja eristimet vaurioituvat herkästi. Räjähdyksistä aiheutuva värinä ei saa vaurioittaa ilmajohdon rakenteita.

Maa-ainesten ottaja vastaa mahdollisista ilmajohtoihin tai rakenteisiin kohdistuneista vahingoista ja niistä aiheutuneista kustannuksista. Tällaisia ovat esimerkiksi likaantuneiden eristimien puhdistaminen.

43. Ympäristö

Johtoalueella avotulen teko on kielletty. Ukonilmalla työt ilmajohdon läheisyydessä on keskeytettävä. Työkoneiden tai kaluston tankkaamista ilmajohdon läheisyydessä tulee välttää eikä polttoaineita saa säilyttää johtoalueella.

44. Toiminnan päätyminen tai suunnitelmien muutos Toiminnan päättyessä on pidettävä loppukatselmus ilmajohdon osalta. Mikäli suunnitelma muuttuu, tulee pyytää uusi lausunto. Loppukatselmuksesta tai suunnitelmien muutoksista tulee olla yhteydessä numeroon 016 532 060 tai sähköpostilla osoitteeseen tekninen.asiakaspalvelu@tls.fi. Pyydämme ilmoittamaan myös, mikäli hanke ei toteudu lainkaan

Vesilain mukaisen luvan tarpeen arviointia koskevat lupamääräykset ELY keskuksen lausunnon perusteella ovat:

47 .Alueelle tulevia vesiä on tarkkailtava jotta hankkeen mahdollisia ympäristö ja kuivatusvaikutuksia on voidaan seurata. Seuraavia asioita on tarkkailtava:

Alueelta pois pumpattavien vesien määrä ja laatu, jos pumpppausta joudutaan suorittamaan.

Mikäli alueelta pois pumpattavien vesien määrä ylittää 250 m³ / vuorokausi, on hakijan oltava yhteydessä Lapin ELY-keskukseen ja selvitettävä Vesilain mukaisen luvan tarvetta.

Pohjaveden pinnan taso on mitattava jos se kallioperässä on mahdollista louhosveden laatua on seurattava jos syntyy louhosvesiä

Ottoalueen mahdolliseen kuivanpitoon liittyvien poispumpattavien vesien määrää tulee seurata vuorokausi / kuukausi / vuositasolla toiminnan käynnistyessä ja toiminnan aikana. Tämä siinä tapauksessa jos louhokseen kertyy pois pumpattavia vesiä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Maa-aineslain mukaiset perustelut

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain (555/1981) 6 § mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos ottaminen ei ole ristiriidassa 3 § säädettyjen rajoitusten kanssa ja jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Maa-aineslain 3 § säädetään ainesten ottamisen rajoituksista. Maa-ainesten ottamisessa ei saa aiheutua 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista, 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia muutoksia luonnonolosuhteissa tai 4) tärkeän tai muun vedenhankintaan soveltuvan pohjavesi-

alueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella on lisäksi katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa. Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeeltä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten.

Lupakäsittelyssä ei ole tullut esille sellaisia seikkoja tai asioita, joiden perusteella ei voisi myöntää lupaa aloittaa toiminta ennen lupien lainvoimaisuutta.

Yleiset perustelut lupapäätökselle

Maa-aineksen otto ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista eikä luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista. Alueella ei ole havaittu merkittäviä luontoarvoja, joten maa-ainesten ottaminen ei aiheuta huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonto-olosuhteissa.

Alueella tai sen läheisyyteen ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä eikä alueella tai sen läheisyydessä ole inventoitu arvokkaita perinnemaisemakohteita. Alueella ei myöskään ole luonnonsuojelulain, uhanalaisten lajien eikä luontodirektiivin eläin- ja kasvilajien havaintopaikkoja.

Alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava ja alue kuuluu maa- ja metsätalousvaltaiseen alueeseen M4505 jolla voi olla myös muita toiminta ja maa-aineksen otto on mahdollista.. Alueella ei ole maatalouteen ja metsätalouteen liittyviä rajoituksia, jotka voisivat vaikuttaa kiviaineksen otto- ja jalostustoiminnan suunnitteluun.

Alue ei sijoitu rantavyöhykkeelle.

Alue ei sijoitu pohjavesialueelle.

Kun toiminnassa noudatetaan ottamissuunnitelmassa esitettyä ja lupamääräyksiä, ei ottamistoiminta aiheuta vaaraa asukkaille tai ympäristölle.

Asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä maa-ainesten ottaminen ole ristiriidassa maa-ainelain 6 § säädettyjen luvan myöntämisen edellytysten kanssa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset perusteet

Kun otetaan huomioon toiminta-alue ja sen ympäristön tila ja käyttö, murskauksesta sekä maa-aineksen varastoinnista, tämän lupapäätöksen mukaisesti toteutettuna ei aiheudu luvan myöntämisen esteenä olevaa terveyshaittaa, merkittävää muut ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, kiellettyä maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän virkistys- tai muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä naapuruussuhdelaisissa annetun lain 17 § ensimmäisen momentin mukaista tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 3 § mukaan kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun pihaluokkaan tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä. Lähimmät asuinrakennukset sijoittuvat kohteesta noin 1.5 km päässä ottoalueesta. Murskausalue sijoitetaan niin että etäisyys lähimpään häiriintyvään kohteeseen on yli 400 metriä. Toiminnan

ottoaikoja rajoitetaan Muraus-asetuksen säännösten mukaiseksi. Toiminta ei sijoitu asetuksen vastaisesti.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelu

Toimintaa koskevat yleiset lupamääräykset

Lupahakemuksessa esitettyä kokonaisottomäärää ei saa ylittää. Ottamisalueelta irrotettujen maa-ainesten murskausmäärää ei saa ylittää. Tämä perustuu maa-aineslakiin (lupamääräys 1 ja 2).

Ottamisalue tulee merkitä näkyvästi maastoon, jotta rajoista ei ole epäselvyyttä eikä toiminta laajene naapurikiinteistöjen puolelle tai laajemmalle alueelle kuin ottamissuunnitelmassa on esitetty. Ottamisalueen sekä alimman ottamistason merkitseminen on tärkeää lupamääräysten seurannan kannalta. (lupamääräys 3 ja 4).

Määräys on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi. Määräyksellä estetään alueella kulkijoille mahdollisesti aiheutuvaa vaaraa eli putoamista ja loukkaantumista. (lupamääräys 5).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 6 § määrittää vähimmäisvaatimukset meluntorjunnasta. Melua koskevilla määräyksillä varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa eikä naapurisuuhdelain 17 § tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta (lupamääräys 6).

Toiminnalle sallitut melutasot perustuvat valtioneuvoston päätökseen melutason ohjearvoista (993/1992). Ohjearvojen mukaan päiväaikainen (klo 7.00 – 22.00) melun A-painotettu keskiääniarvo ei saa ylittää ulkona piha-alueella mitattuna lupamääräyksen mukaisia raja-arvoja. Melutason jäädessä alle valtioneuvoston päätöksen ohjearvojen ei melua yleensä pidetä kohtuuttomana räsituksena eikä terveyshaitan vaaraa aiheuttavana (lupamääräys 9.)

Murskausaseman sijoittelu sekä varastokasojen käyttö meluesteenä ovat edullisia ja tehokkaita keinoja torjua melua. Elleivät edellä mainitut toimenpiteet ole riittäviä sallitun melutason saavuttamiseksi, voidaan toiminnasta aiheutuvaa melutasoa vähentää edelleen mm. kumituksilla tai koteloinneilla (lupamääräys 10, 11 ja 12).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta melusta ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapurisuuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa melun määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelotteita. Melun määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittaja selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin meluhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 13).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 4§ yksilöidään vaatimuksia ilmaan joutuvien päästöjen rajoittamiseksi. Määräykset ovat tarpeen pöly- ja hiukkaspäästöjen ehkäisemiseksi, leviämisen rajoittamiseksi sekä naapureille aiheutuvan terveys- ja viihtyvyyshaitan ehkäisemiseksi (lupamääräys 14 ja 15).

Toiminnanharjoittajalla on käytettävissään useita vaihtoehtoisia keinoja haitallisen pölyn määrän vähentämiseksi. Ellei haitallista pölyämistä voida muutoin estää (esim. kovalla tuulella), tulee toiminta tilapäisesti keskeyttää (lupamääräys 14 ja 15).

Ottaen huomioon toiminnan luonne ja sijaintipaikka, ei toiminnasta aiheutuvasta pölystä ennalta arvioiden uskota aiheutuvan naapurisuuhdelain tarkoittamaa kohtuutonta räsitusta tai terveyshaittaa. Em. johdosta toiminnanharjoittajalle ei ole katsottu tarpeelliseksi antaa pölyn

määrää tai sen leviämistä koskevia mittausvelvoitteita. Pölyn määrää ja leviämistä koskevien selvitysten puuttuessa katsotaan kuitenkin perustelluksi varata mahdollisuus edellyttää toiminnanharjoittajaa selvittämään asiaa myöhemmin sekä ryhtymään toimenpiteisiin pölyhaittojen vähentämiseksi mikäli siihen ilmenee erityistä tarvetta (lupamääräys 16).

Valtioneuvoston asetuksen 800/2019 9 § määrittää vähimmäisvaatimukset maaperän ja pohjaveden suojelusta. Polttonesteiden pääsy maahan aiheuttaa maaperän ja pohjaveden pilaantumista. Polttonesteiden varastoinnilla asianmukaisissa säiliöissä, säiliöiden sijoituspaikan suojarakenteilla sekä polttonestesäiliöiden teknisillä ratkaisuilla ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista (lupamääräykset 17, 18, 19, 20).

Huoltoja ja korjauksia koskevalla määräyksellä vähennetään maaperän ja pohjaveden pilaantumiseriskiä ja haittaa terveydelle tai ympäristölle sekä ehkäistään roskaantumista (lupamääräys 17).

Alueelta pois johtuvien vesien määräyksellä vähennetään ja poistetaan kiintoainesta valumavesistä edelleen alueelta pois johdettaessa (lupamääräys 21).

Jätelain mukaan jätteitä on käsiteltävä ja jätehuolto järjestettävä hallitusti ja niin, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jätehuoltoa koskevilla lupamääräyksillä varmistetaan jätteiden lainmukainen ja asianmukainen käsittely sekä ennalta ehkäistään maaperän ja pohjaveden pilaantumista ja terveyshaitan synnyn vaaraa (lupamääräykset 22, 23, 24).

Jätelain mukaan vaarallisten jätteiden siirrosta on laadittavat siirtoasiakirja (lupamääräys 24).

Kaivannaisjätteet tulee varastoida ja käsitellä kaivannaisjätesuunnitelman mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuolto-suunnitelma vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle (lupamääräys 25).

Nopealla häiriötilanteiden korjaamisella vähennetään haitallisia ympäristövaikutuksia ja ennalta ehkäistään ympäristön pilaantumista. Varautumista ennalta vahinkotilanteisiin (mm. ohjeistuksen ja välineistön avulla) ja nopealla torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisellä ennalta ehkäistään päästöjä ympäristöön ja vähennetään onnettomuus- ja vahinkotilanteissa syntyviä vahinkoja (lupamääräys 26, 27, 28,).

Lupamääräyksellä 31 varmistetaan tiedonkulku viranomaisille ja mahdollistetaan asianmukaisten varotoimenpiteiden toteutuminen sekä torjunta- ja ennallistamistoimenpiteiden toteuttaminen ja valvonta tilanteissa joissa ympäristölle on aiheutunut tai saattaa aiheutua poikkeuksellisen suurta haittaa (lupamääräys 29).

Maa-ainesluvan haltijan tulee ilmoittaa vuosittain lupaviranomaiselle otetun aineksen määrä ja laatu NOTTO-tietojärjestelmään (lupamääräys 30).

Valvontaviranomaisella on oikeus periä myönnetyn ottamismäärän ylityksestä heti maa-ainestaksan maksu (lupamääräys 31).

Lupamääräykset seurantatulosten toimittamisesta valvontaviranomaiselle on annettu toiminnan valvonnan järjestämiseksi ja helpottamiseksi (lupamääräys 32, 33, 34).

Toiminnan tarkkailua koskevalla määräyksellä ennalta ehkäistään häiriö- ja vahinkotilanteista aiheutuvaa ympäristön pilaantumista. Raportointia koskevilla määräyksillä varmistetaan valvontaviranomaisen tiedonsaanti ja helpotetaan luvanvaraisen toiminnan valvontaa. Tietojen

perusteella seurataan toiminnan lainmukaisuutta sekä mahdollista luvan uusimisen tarvetta (lupamääräys 34).

Laitoksen valvonnalla ja hoidolla varmistetaan, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön pilaantumista, roskaantumista tai viihtyisyyden vähentymistä. Vastaavan hoitajan nimeäminen helpottaa myös yhteyden pitoa lupaviranomaisen kanssa ja toiminnan valvontaa (lupamääräys 34).

Luvanhaltija vastaa siitä että toimintaa alueella harjoitetaan annetun lupapäätöksen mukaisesti. Mikäli luvanhaltija ei itse harjoita toimintaa alueella, tulee luvanhaltijan huolehtia että kaikki alueella toimivat tahot ovat tietoisia toimintaa koskevista lupamääräyksistä (lupamääräys 36, 35, 36, 37,).

Luvanhaltija on velvollinen ilmoittamaan valvontaviranomaiselle toiminnassa tapahtuvissa toiminnan luonnetta olennaisesti muuttavista tapahtumista (lupamääräys 37).

Maa-aineslain 10 § nojalla myönnetyn luvan voimassaoloajan aikana luvan haltijan on toteutettava myös kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämät jälkihoitotoimenpiteet (lupamääräys 38, 39).

Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, ettei toiminnan lopettamisen jälkeen toiminnasta aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, yleisen turvallisuuden heikkenemistä, roskaantumista, viihtyisyyden vähentymistä tai muuta yleisen tai yksityisen edun loukkausta (lupamääräys 39).

Ympäristöluvanvaraisessa toiminnassa on käytettävä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Velvollisuus käyttää parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskee myös jo toimintansa aloittaneita laitoksia ja toiminnanharjoittajan tulee ottaa käyttöön päästöjä vähentävää uutta tekniikkaa, mikäli sellaista on kohtuullisin kustannuksin saatavilla (lupamääräys 40).

Alueella kulkevan sähkölinjan rakenteiden turvaamiseksi, sekä sähköturvallisuuden ja maanottoon liittyvien työntekijöiden ja konetyöskentelyn turvaamiseksi on annettu määräykset työskentelystä sähkölinjan läheisyydessä varoetäisyyksineen. Lisäksi on annettu määräykset turvallisuus- asioista ja toiminnasta onnettomuus- tai muissa poikkeustilanteista (läheltä piti-tilanteet joissa vahinko oli lähellä sattua). Määräyksiä on annettu ilmoitusvelvollisuudesta TLS Verkko Oy:n suuntaan (lupamääräykset 41 – 44).

Jos ottoalueelle muodostuu painanteinen louhos, johon kertyy vesiä yli 250 m³ vuorokaudessa joko ottotoiminnan aikana tai sen jälkeen voi kyseeseen tulla vesilain vaatiman luvan tarve. Luvan haltijan on tarkkailtava vesien kertymistä jos niitä kertyy ja ryhdyttävä toimiin selvittääkseen luvan tarvetta. Vesilain mukaisen luvan tarpeen arvio Lapin ELY-keskus.

MAKSUT JA VAKUUDET

Maksut määräytyvät ympäristölautakunnan 13.12.2023 hyväksymien maa-ainestaksan ja ympäristönsuojeluviranomaisen taksan 27.1.2021 mukaisesti (MAL 23 §, YSL 205 §).

Maa-ainesluvan tarkastusmaksu 1650 euroa

Naapureiden kuulemismaksu 40 euro / naapuri

Ympäristölupamaksu 560 euroa

Vuoden 2025 valvontamaksu on 635 euroa ja se peritään tarkastusmaksun yhteydessä.

Vakuus

Luvan haltijan on ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista asetettava 41 400 euron suuruinen hyväksyttävä vakuus lupaviranomaiselle ympäristön saattamiseksi ennalleen. Vakuutena voidaan pitää pankki- tai vakuuslaitoksen antamaa omavelkaista takausta tai kunnan tilille tehtyä pankkitalletusta. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 12 kuukautta tämän päätöksen voimassaoloajan jälkeen (MAL 12 §, YSL 61 §).

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA MUISTUKSEEN

Luparatkaisun perusteluosassa ilmenevillä perusteilla luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa. Annetut lausunnot on otettu huomioon luparatkaisussa ja lupamääräyksissä.

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Päätöksen voimassaolo

Lupa myönnetään määräajaksi kymmeneksi (10) vuodeksi. Päätös on voimassa 6.6.2035 saakka.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Mikäli asetuksella annetaan tätä lupaa ankarampia säädöksiä tai tästä luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkastamisesta, on asetusta tämän luvan estämättä noudatettava.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös annetaan julkisella kuulutuksella 6.6.2025

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014)

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014)

Maa-ainelaki (555/1981)

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun asetuksen muuttamisesta (314/2017)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus ilmanlaadusta (38/2011)

Valtioneuvoston päätös ilmanlaadun ohjearvoista ja rikkilaskeuman tavoitearvoista (480/1996)

Jätelaki (646/2011)

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston päätös ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteiden pakkaamisesta ja merkitsemisestä (659/1996)

Ympäristölautakunnan 11.12.2019, 175 § hyväksymä maa-ainestaksa

Ympäristölautakunnan hyväksymä ympäristönsuojeluviranomaisen taksa

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Ylitornion kunta

Rovaniemen kaupunki

Rovaniemen kaupungin terveydensuojeluviranomainen

Lapin ELY-keskus ympäristö ja luonnonvarat

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksen antamisesta toimitetaan niille, joille on erikseen annettu tieto asian vireiläolosta

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla

Maa-aines ja ympäristölupapäätös on nähtävillä Ylitornion kunnan sähköisellä ilmoitustaululla osoitteessa www.ylitornio.fi kuulutukset ajalla 6.6.-14.7.2025

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen (YSL 190, 191 §).

Valitusosoitus on pöytäkirjan liitteenä.